

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Kita kasdien iškylus nešėdinties.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00
Pusmetį \$3.00

Prenumerata mokama išlaik. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos
nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą, prašoma prisiųsti ir
seną adresą. Pinigai geriausia su-
siųsti išpašant kasažę ar ekspresu
"Money Order" arba įdestant pinigų
į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKimley 6114

REGISTRUOTAS LAŠKAS



Visuomenės nauda ir asmenų nuo- savybė.

Prieš karą Amerikoje gele-
žinkelius ir telefonus valdė
privatinės draugijos
arba kompanijos. Dar se-
liaus ir kras Amerikoje bu-
vo privatinės žmonių rankose.
Jei kras kompanija iš-
onių plėsdavo nesavai bran-
tį, viešpatija pasisavino
sas ir laišky simtinejimas

metu geležinkelius
buvo pafikti atskirų
jų globoje, nes karė
rusai pradoša. Bet
o kare kompanijos
atsiūmė geležinkelius,
atai nemori atiduoti
ai, kad viešpatija
aujų dalyky įtaisė, to-
zali atiduoti kompani-
boskui.

ma rodos, apsiūmty už-
i už pataisymus, bet
i tegu geležinkeliai ir
tai lieka viešpatijos
e. Yra didelis skir-
p geležinkelio bei te-
riklausančių viešpa-
p ty pačių priklaus-
nenims.

antieji viešpatijai
iai gali tarnauti
o priklausantieji
turi pirmutinį tiks-
pelo savininkams,
naujas išradimas žy-
lengvima keliaunin-
lavimui, bet geležin-
to nedaugina, tai pri-
companijų geležinke-
ndimo neįves pas sa-
ūngai yra su geležin-
r telegrafais priklaus-
viešpatijai.

ang kity daigty vieš-
turtę patinti į savo

na, kad mokesčiai padeng-
vėty, kad galybės sumažėty,
kad didieji kapitalistai per-
daug netektų. Bet kol kas
kalbama tik apie geležinke-
us, telegrafus ir telefonus.
digi mus išrodo, kad vieš-
tijos sumanymai šitoje sty-
je yra geri.



Profesorius Matulevičius, Vilniaus Vyskupas.

(Pabuiga).

Sociologijos profesorius.

Pradžioje gruodžio 1905 m.
Peterburgo Katalikų Akade-
mijoje studentai įteikė rektoriui
prašymą su keletu reika-
lavimų. Tarp jų buvo sumany-
mas įteikti. Akademijoje so-
ciologijos katedrą. Studentų
reikalavimus profesorių tary-
ba apsvaistė 7 gruodžio ir su-
tarė sociologijos katedrą į-
kurti. Tada kito klausimas,
kas gali ją užimti.

Vienas profesorius, kuris
žinojo ką ir kaip kun. Matule-
vičius dirbo rašė ir kalbėjo
Vilniaus, pastatė jo kandi-
daturą ir priminė, jog Aka-
demija jį neoficialiai siuntė
į užrubę, žadėdama profesori-
aus vietą. Ta kandidatura
lengvai tapo priimta ir rade-
nyje 1907 m. kun. Matulevičius
laikė pirmutinį savo prele-
ciją taip vadinamoje rekreaci-
jos salėje, Peterburgo Katali-
kų Akademijoje. Ta įžanginė
prelekcija nepoilsam tapo at-
spausdinta lotynų kalbe.

Studentai dažnai padėdavo
savo privertinųjų objek-
ty, jei tuomi pačiu laiku bu-
davo sociologijos valanda. Ne-
stebėtina, nes naujasis profesori-
us dar klieriku būdamas
žavėjo žmones savo iškalba,
po to daug metų sunkiai dirbo
mokslu sityje, suimdamas į
savo jo brangenybes, dar skau-
džiai kentėjo ir labai naudingą
pasidarbavo visuomenės
sityje ir dabar visas to įvai-
raus prityrimo žinias bėrė
skaisėtin lotynų kalba.

Teko girdėti studentus nu-
siskundžiant, kad permažai
yra sociologijos valandų.
Jie nuolat vaikščiodavo pas
prof. Matulevičių klausis-
kaip geriau ir greičiau įgijus
jo gyvildenamąjį mokslą. Su-
sidarius gana stambiam bure-
lini norinėji "specializuotis
sociologijoje, profesorius emė
laikyti tam tikras sociologiš-
kos metodikos valandas.

Gana žymus skaičius daly-
vavusių tose praktiskose pa-
mukose paskui, pabuigė Aka-
demiją, išvažiavo į užrubę į la-
vintis toliaus.

Turėsianti but pi- gesnė duona.

Suv. Valstijų maisto admi-
nistracija anų dieną panaikino
visas karų metu pravestas
taisykles, kurių turėjo prisilaikyti
maimai prie miltų ga-
minimo. Sakoma, kad to pa-
sekimoje dabar atpūsis miltai
ir pati duona. Visokie pašali-
niai produktai, pasidarys prie
miltų gaminimo, tuojaus pa-
brauzo. Taisi apsirovėsimas—
tai msklausas nurodymas, kad
miltų ir duonos kainos tikrai
turėtų sumažėti. Tokia yra
mašny divizijos maisto ad-
ministracijoje ekspertų nuo-
monė.

Bet yra dar kita pusė ir vi-
sai nemielia. Tie visi pašali-
niai nuo miltų mašino palie-
kantieji produktai yra pašar-
as galvijams. Gi jei pašaras
bus brangesnis, tuomet turės
būt brangesnis ir pienas.

Panaikinta taippat "teis-
gų maisto kainų sąrašai", ku-
rie kasdien maisto adminis-
tracijoje buvo skelbiami.

Bet su tuo viskuo nepanai-
kinta taisyklės ir apribojimai
kas palyti pelną už miltus ir
už pašarą ir kas palyti išna-
dojimą, neeisotą maisto kro-
vinių. Maisto administracija
prizūre, kad tos taisyklės
pilnai būtų pildomos.

Ir savo asmeniniuose daly-
kuose studentai užvis labiau-
siai kreipdavosi prie prof. Ma-
tulevičiaus, ieškodami patar-
mių. Jis su visais apseidavo
mandagiai ir ramiai, o jo pa-
tarmės beveik visada būdavo
pačios naudingosios.

Tai gi labai unu laiku Ma-
tulevičius visai neieškodamas
populiškumo, tapo arba po-
puliškiausias arba nors vie-
nas iš populiariausių Aka-
demijos profesorių.

Socijalė Savaitė Kaune.

Apsigyvenęs Petrograde ku-
nig. Matulevičius tarė kitam
savo draugui lietuviai. "Na,
dabar tai aš džiaugiuosi, nes
jau esmi tokis pat Lietuvos
darbininkas, kaip ir tu". Ma-
ta Akademija yra bendra Len-
kijos ir Lietuvos nuosavybė,
todėl jos profesoriai jau ne-
vien tik Lenkijos darbininkai,
o yra savo tėvynės atstovai
bendroje įstaigoje. Tai tėvy-
nei profesorius norėjo patar-
nauti ypatingu būdu.

Kaune tapo surengta katali-
kiškoji Socijalė Savaitė. Ne-
žinau gerai, kas pirmtinis ją
sumanė, ar kun. A. Dambraus-
kas ar Matulevičius, bet žinau,
kad paskaitų tematy plėną su-
darė pastarasis. Jis taip gi
nuolat rašinėjo laiškus į Kau-
no tos savaitės rengimo rei-
kalis: jis taip gi atliko labai
daug pačių stambiųjų paskai-
tų. Tų paskaitų metu susirin-
kusiems Kauno seminarijoje
kunigams jis laikė svarbią
prakalbą apie dabartinius so-
cijalius kunigų uždavinius ir
laikė suorganizuoti lietuviš-
ką socijalį sekretorijatą.

Dogmatikos profesorius.

Tėčiaus sociologiją kun.
Matulevičius neilgai beišguldė
Akademijoje. Kun. Aleksan-
der Woyceki, lenkas sugrįžo
iš užrubę, perėjęs sociolo-
gijos kursą Laveno universi-
tete, Belgijoje, ir gavęs diplo-
mą iš Augustosios Socijalų Ty-
rinėjimų Mokyklos Paryžiuje
(Ecole des Hautes Etudes So-
ciales). Kaikurie nekompeten-
tiški asmenys paklė klausimą,
ar kun. Woyceki nėra siste-
matiskiau prisirengęs prie so-
ciologijos išguldymo. Kun.
Matulevičius tuo atsisakė nuo
sociologijos katedros ir grįžo
prie dogmatikos mokslo, kurį
buvo apleidęs pirm ketveto
metų. Rudenyje 1909 kun.
Matulevičius apėmė dogmati-
kos katedrą po vyskupo J.
Cieplako.

Dogmatiką prof. Matulevi-
čius išguldinėjo iki 31 gegu-
žio, 1911 metų. Jos jis atsi-
žadėjo delta, kad Lietuvai no-
rėjo patarnauti dar pasekmin-
gesniu būdu. Apie tai bus
kitame straipsnyje.

Kun. Pr. Bučys.

RED. ATSAKYMAI.

P. K. B. Atkna. Kiek tik
gauname užklausių apie tikėji-
mo dalykus, tiek padėdame į lai-
krašį paaiškinamųjų atsakymų.
Bet neapsiūmame aiškinti užkla-
šų apie kuno lyties dalykus.
Taippat nuneiname tuos užkla-
šus, kuriuos matytis, kad kla-
sėjas ne rimtai klausia. Prisiū-
fiant mus užklašimus, reikia
jūs rašyti aiškiai ir nesupainioti
vienų su kitais. Geriausia yra
uždavinėti po vieng klausimą.
Suilankus atsakymo tam, užduoti
kitą. Jei užklašiantis pats ne-
stebina klausimą, tai nuo pat-
kimo kun. vėly jaus umingyti.
To nepadarius uždėsi klaidas.

Pranešimai iš Wa- shingtono.

Mažoji Lietuva pabudo.

Beabejo, kiekvieno lietuvi-
širdį palietė žinutė apie Pru-
sijos lietuvių judėjimą.

Skandu buvo didžiūjai Lie-
tuvai matyti savo mažesniųjų
dali atplėstą, pavergtą ir iš-
tautintą. Prūsų lietuviai jau
beveik buvo pamirę, kad jie
yra lietuviai ir vieton pany-
lėjimo savo močiutės kalbos,
jie vėbleno lung kalba.

Mažai buvo vilties apie Lie-
tuvas suvienijimą, nes atrodė,
kad patys Mažosios Lietuvos
gyventojai ir klausyti apie tai
nemori. Mes visi jautėme, kad
jų žodžiai ir mintys yra vokie-
čių žodžiai ir mintys, bet var-
giai begu mus atėjo į mintį,
kad vokiečiai vis dar abejojo
apie visuotinę ir galutinę Ma-
žosios Lietuvos ištautinimą.
Pastaromis dienomis tikrai
dalyky stovis pasirodė ir kas
kart geriau aiškėja.

Vokiečiai netik bijojosi lie-
tuvių susipratimo, bet dėjo vi-
sus pastangas, bauriausius
būdus panaudodami, kad
kiekvieng pasirodžius lietu-
višką žiedelį tuojaus nugnyti-
ti. Iš tikrųjų šaltinių sužino-
jom, jog kuomet rusai įsibrio-
vę Prūsų Lietuvą, jau tuo-
met kai kurie lietuviai, atsi-
peikėję nuo vokiečių kvaitulio,
pradėjo svajoti apie Lietuvos
suvienijimą. Klaidėjoje atsi-
buvo susipratusių lietuvių
draugijos susirinkimas. Vo-
kiečiai negalėjo to pakęsti,
bet patys budamį rusų replėsė
nieko negalėjo padaryti, tad
prikalbėjo girtiemis rusų ka-
reiviams, jog tai esą maitis-
ninkai ir posėdžius laiko su-
sitarimui prieš rusus. Rusų
kareiviai įsilaužė kambarin,
kuriam atsiuvo lietuvių
draugijos susirinkimas, ir tuoj
darban paleido durtuvus, ke-
letą žymių veikėjų ant vietos
nudurdami, kitus mirtinai su-
žeidždami. Vėliaus bus pas-
kelbtos ty kankinių pravardės.

Paskiausios vokiečių pastan-
gos buvo, kad suerzinti ir su-
kelti Mažosios Lietuvos gy-
ventojus prieš lietuvių tautą.
Tikėjęs savo tikslą atsieks
išplatinami kopijas žemlapių,
kurį A. L. Taryba ir L. L.
Biuras parupina, ir kuriame
nurodyta Lietuvos valstijos
rubežiai inimant ir Mažąją
Lietuvą. Pasekmės pasirodė
visai priešingos negu, kad vo-
kiečiai tikėjęs susilaukti.
Prūsų lietuviai pabudo prie-
pino sąjauos ir jau pradėjo
purtyti jiems antmestos vo-
kiškos skraistės, širdį prie
Didžiosios Lietuvos nukreip-
dami ir rankas prie Vilniaus
ištiesdami.

Sveikiname jus broliai ir su
dideliu išsiūgimu, spaudžiamie
jus, vokiškus pančius nume-
tusius, ranką!

Lietuvos reikalai senate.

Jau esame pranešę apie Se-
nato priėmimą senatoriaus
Lodge įnešimą, kad musų me-
morandumas būtų atspausdin-
tas kaip visuomeniškas do-
kumentas. Taipgi vėliaus te-
legrama per laikrašius pra-
nešė, kad tas pats senatorius
Lodge įnešė Senatą rezoliu-
ciją, kurioje pasekoma, kad
Senato supratimu Lietuva tu-
rėtų būti nuo Rusijos atskir-
ta ir Lietuvos nepriklausoma
valstija sudaryta.

Rezoliucijoje pasakyta, kad
"turėtų būti nuo Rusijos at-
skirta". Bet tikimės, kad su-
stojusio Lodge senatynas su-
dė gis savo rezoliuciją iš

reikšdamas, kad ir nuo Vokie-
tijos turėtų būti atskirta, ir
suvienytai Lietuvai turėtų būti
pripažinta pilna nepriklaus-
mybė.

Atsiminus Senato galę ir
kokią svarbią rolę lošin sena-
torius Lodge, negalima atsi-
džiaugti iš jo pasidarbavimo
milžiniškos svarbos, labai
daug prisidėjęs prie nu-
svėrimo Lietuvos klausimo
taikos kongrese.

Dabar telieka, kad minėtą
rezoliuciją Senatas priimtų.
Žinodami gerai senatorių pra-
kilumą, jų gerus norus, ir
teisybę ir laisvę mylėjimą, ti-
kimės, kad rezoliucija be jo-
kių kliūčių bus priimta. Vie-
nok būtų labai gerai, kad vi-
sos lietuvių kolonijos, savo
draugijų susirinkimuose ir
mas-mitinguose išneštų rezoliu-
cijas, prašydami savo val-
stijos senatorių, kad jie rem-
ty senatoriaus Lodge rezoliu-
ciją po numeriu 379. Visas
rezoliucijas ir prašymus pa-
tartume siųsti Lietuvių In-
formacijos Biurą (703 —
15th St., N. W., Washington,
D. C.), o mes įteiksim sena-
toriams. Tokiu būdu bus iš-
vengta nepageidaujamų daly-
kų ir klaidingų perstatymų.
Tikimės, kad kolonijos, iki
šių puikiai pasirodžiusios ir
pagirtinai dabar veikiančios,
atkreips domos ir į šį reikalą.

Siomis dienomis Tarybų
Pild. Komiteto atstovai atsi-
lankė įvairių valstijų amba-
sadorė, Washingtone ir įteikė
lietuvių memorandumą, kartu
su prašymu, kad persiųstų sa-
vo valstijai. Visi lietuvių at-
stovus priėmė labai maloniai
ir pasižadėjo jų prašymų, iš-
pildyti. Kuone visi ambas-
doriai uždavinėjo mus atsto-
vams įvairius klausimus ir su-
žingėdum klausėsi paaiški-
nimų ir tūmjo Lietuvos reika-
lų nušvietimą. Kopija to pa-
ties memorandumo bus įteik-
ta ir Apaštališkam delegatui,
su prašymu, kad persiųstų
Šventam Tėvui Ryman. Be-
abejo, jįsai nemažą intekmę
turės taikos kongrese, ir ka-
dangi visuomet stovi už tei-
sę, galime tikėtis jo paramos,
kuomet Lietuvos reikalai jam
bus teisingai perstatyti.

Pastaromis dienomis L. L.
Biuro nariams, atsilankius ke-
liose kolonijose su prakalbo-
mis, labai nesmagių dalykų
patirta.

Dalykas tame. Visose kolo-
nijose Lietuvos sunai ir duk-
terys sudarė Tautos Fondo
skyrius sujudo darbuoties,
kad iki Kalėdų bent pusę mi-
lijono dolierių Tautos Fondan
surinkus. Kadangi dabar
rengiama Laisvės Savaitė ir
Tautos Fondo išrinkti žmonės
vaikščėja po stubas, aukas
rinkdami, pasirodo, kad pasi-
naudodami ta proga, kokių
ten kity "fondų" agentėliai
landžioja tarp lietuvių ir va-
de Tautos Fondo prako aukų,
aiškindami, kad tie pinigai ei-
sį Tautos Fondan, bet su-
rinktas pinigų savo "fon-
dan" nugabena. Šiuoni ma-
tome reikalingu pranešti lie-
tuvių visuomenei, kad apsi-
saugoty nuo tokių "agentė-
lių" ir užrašius jų pravardės
tuojaus reikia Tautos Fondo
valdybai prapęsti. Tautos
Fondas yra charteruota orga-
nizacija, yra po valdžios prie-
žiūra ir visus tokius "agen-
tėlius" gali, ir turėtų, teisman
patraukti.

Tikimės, kad Tautos Fondo
Centro valdyba plačiau apie
tai paaiškins.

A. A. KUN. STANIUKYNUI PAMINĖTI.

Kun. A. Staniukynas mirė.
Kaip didelis tai nuostolis lie-
tuvių tautai — gal tik ateityje
pilnai paaiškės. Gyvo jo tarai
ir nematydavome. Nuo svieto
užsidaręs dirbo tykliai savo
darbą: tik retkarčiais kleboni-
ja ar ir šiaip jau darbininko
stubele susilaukdavo rimto
svečio, kuris primindavo mums
Šv. Kazimiero seserį vie-
nuolijos reikalus. Sulinkęs
nuo sunkaus ilgų metų darbo,
su užgesusia, rodos, gyvybe
veide, jis tečiau akimis rody-
davo milžiną jėgą ir į me-
ką neatsižūrėdamasėjo prie
savo tikslo. Retai atsilankanti
ant jo lūpų šypsą išduodavo
jo begalinę meilę prie savo
brolių lietuvių. Bet tai buvo
retai šiaip jau visada būdavo
vienodas, rimtas ir net, rodė-
si, rustas. Nebuvo laiko
juokauti: reikėjo darbas dir-
ti, reikėjo kiekvieną valan-
dėlę sunaudoti. Štai tomas po
tomo jo išleisty knygų pasi-
rodo. Štai prisauklėja jo jo-
kinis į žimtą naudingiausių
tautos darbininkų.

Mes taip apsipratome su
ta minčia, kad mes galime ir
padykauti ir pasilinksminti,
o kun. Staniukynas lai darbų
dirba. O už tą darbą dar ma-
nėme, kad galime jį pakriti-
kuoti.

Bet eikime dabar šen prie jo
grabo visi velionies kritikai ir
visi jo gerbėjai paklauskime
savęs: Kas dirbs to-
liau jo darbą? Kas gamins
vadovėlius? Kas steigs mo-
kyklas? Kas musų vaidelytes
aprupins?

Netekome kun. A. Stani-
ukyną ir, rodos, kad nebetekome
širdies mūsų išeivijos. Netek-
ome milžiną. Jam lygaus čia
neturime.

Garsų kalbėtojų, trauksmin-
gų publicistų, autoritetingų
mokslavirų, berods, pradeda
rasties tarp mūsų. Bet antro
Staniukyno dar nesimato.

Kas Staniukyną dideliu pa-
darė? Gal jo mokslas? (Jo tu-
rėjo daug). Gal jo knygos? (Jų
pirasė daug). Gal vie-
nuolijos mūrai? Bet kas jį stu-
mė ir prie mokslo, ir prie
knygų rašymo, ir prie mo-
kyklų steigimo?

Buvo tai jo didelė meilė
Dievo ir artimo. Ruošėsi rin-
tai ir, tikėkime pasekmingai į
Dangaus Karalijos "piliečius,
bet savo dvasioje buvo ištiki-
miausiu savo žemiškos tėvy-
nės piliečiu. Skelbė Dievo mei-
lę, bet aš nežinau, ar kas my-
lėjo taip savo brolius lie-
tuvas, kaip a. a. kun. Staniuky-
nas. Juk lietuviams, Lietuvai
pašventė visas savo pajėgas,

Washington Lietuvos ir lie-
tuvių reikaluose, meldžiamie
visuomet adresuoti tik: Lith-
uanian Information Bureau,
703 — 15th St., N. W. Wash-
ington, D. C.
Lietuvių Inform. Biuras.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Material, me-hanikal, andeja, fabrikas ir siap viskie
darbininkai, darbant vijay ir laika, yra amalia draugi

PAIN-EXPELLER
Jau senis praeis dešimty meta
kito kito priedi gyvule yra ve-
tuojams an geriausiam pasak-
moms. Berdykmai rautizmas,
skausmas arvelioje, šonose ir re-
menyse, neuralgijos, stresu de-
glus, šaltis ir krasie.



laiką ir išteldį. Vėidas rin-
tas ir rustas, bet balse visada
prasimokdavo didelis nuošir-
dumas, žmonių meilė.

Ir retai kas taip suprato ir
atjautė lietuvių darbininko
sielos turtus, kaip a. a. kun.
Staniukynas. Atkartotinai sa-
kydavo, "kad reikia tik arčiau
pažinti darbininko žmogaus
sielą, o negalima bus jo ne-
gerbti.

Atsimenu šį rudenį viena-
me laisike iš Pensylvanijos
rašytame nusiskundžiam, kad
rinkimas aukų vienuolijai tarp
mainierių sunkiai eina. Dar-
bininkeliai (bet jų didžiūma)
suvargę, suskurdę, salnių
nuvarginti, reikalą mažai su-
pranta ir mažai atjaučia. Ir
ištikrųjų tokių lūdingų įspūdį
turėjau išpradžių, į mainas
įvažiaves. Į trejetą dieny ga-
vau iš a. a. kun. Staniukyno
laišky: ramino, drąsina ir lie-
pia tikėti, kad mainieriai nei
kiek neblogesni už viršinių
darbų darbininkus, "kad ir jų
tarpe aš rasiąs daugelį aukso
širdžių". Iš jo laiško aiškiai
buvo matyti, kaip jam buvo
skaudu, kad ant jo mylimųjų
mainierių, tarpe kurių jįsai
gana ilgai darbuos, lyg še-
šelis buvo mestas.

Jojo tasai laiškas man buvo
lyg nauja įkvėpim. Greitai
įsitikinau, kaip teisingai buvo
jojo rašyta; mainieriai, labiau
suvarginti ir išnaudojami negu
kitokie darbininkai, tečiau
Šv. Kazimiero vienuolijos rei-
kalus nei kiek neprasčiau rė-
mė, kaip ir viršinių darbų
darbininkai.

A. a. kun. Staniukynas troš-
ko, gėdė, plėnavo ateinančių
vasarą jau matyti pastatytą
antrą pusę Šv. Kazimiero vie-
nuolijos mūrų, o taip pat su
laiku matyti seseris kazime-
rietes įsikurusias laisvoje Lie-
tuvoje. Lietuvos laisvę taip
jam arti širdies buvo, kad a-
pie ją iki paskutinės dienos
gyvai rūpinosi, ir rodžiai kal-
bėjo. Gausios aukos Tautos
Fondan plaukiančios jį nuo-
širdžiai džiugino. Gerasis Die-
vas neleido jam sulaukti jo
svajonėms įvykstant.

Mes, kurie likome, turėsime
pasistengti padžuginti dvasią
to didžiojo Lietuvos patrijo-
to, įvykinti jo troškimus ir
pagal išgalių padėti stumti
jojo darbą pirmyn.

Kun. F. Komėtis.



**Join the
Red Cross**
All You Need is a Heart
and a Dollar

Washington Lietuvos ir lie-
tuvių reikaluose, meldžiamie
visuomet adresuoti tik: Lith-
uanian Information Bureau,
703 — 15th St., N. W. Wash-
ington, D. C.
Lietuvių Inform. Biuras.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Material, me-hanikal, andeja, fabrikas ir siap viskie
darbininkai, darbant vijay ir laika, yra amalia draugi

PAIN-EXPELLER
Jau senis praeis dešimty meta
kito kito priedi gyvule yra ve-
tuojams an geriausiam pasak-
moms. Berdykmai rautizmas,
skausmas arvelioje, šonose ir re-
menyse, neuralgijos, stresu de-
glus, šaltis ir krasie.



Tikimės, kad Tautos Fondo
Centro valdyba plačiau apie
tai paaiškins.

SVEIKI, SULAUKE ŠVENTŲ KALEDŲ

ATĖJUS KALĖDOMS

Kaip kas metai, taip ir šiemet ateiname pas Jumis, Gerb. "Draugo" Skaitytojai, nesdami Jums pasveikinimą su Kristaus Gimimo švente su Kalėdomis. Įkvėpimą pasveikinimui imame iš atgarsių, pakylančių iš mūsų bažnyčių ir lietuvių katalikų namų sulaukus tos taip brangios šventės.

Vienas iš tų atgarsių yra "Ramybė geros valios žmonėms!" Tad tegu grįžta ramybė į mūsų namus. Toji ramybė, katra duoda giedrą mūsų darbuose, kad paskui būtų galima pasidžiaugti tų darbų vaisiais. Tegū bus ir gera valia, kuri nepergalima visokiomis priešgynybomis, bet ištempia visas savo jėgas atsiekti kartą pastatytą tikslą. Tegū pilnai įsikunija jūsų gerieji darbai ir troškimai. Tegū Jūsų darbai laimina Dievas Kudikėlis.

Su žodžiais: "Ramybė geros valios žmonėms!" ištiesiamė Jumis, Gerb. Skaitytojai, ranką ir širdingai velijame: Linksmų ir laimingų Kalėdų! Sveikiems sulaukti Naujų Metų! Tegū užtekanti Kučioje žvaigždė suteikia Jums stiprybę tikėjimą ir viltį, ir karštą meilę. Tegū Jums žydi dora ir vienybė!

Laimingų švenčių, Gerb. Skaitytojai!

Jau kelinti metai seka, kaip mums prisieina liudnai paminėti Išganytojo gimimo šventę, šventas Kalėdas. Tėvyne Lietuva karės vėselia naikino. Šmet nors jau karė apsislojo, nors jau armatos nebaubia Europos plotuose, bet mūsų tautai grumojau nauji pavojai. Tėvynei grasina

ŠVENTOJI NAKTIS.

Jau kelios dienos, kaip žmonių minios traukė Betlėjaus link; pildydami Augusto, Romos cėsorius įsakymą, kad visi gyventojai eitų užsirašyti, kiekvienas į savo miestą. Netik viešbučiai, bet ir privatiniai namai pripildyti atkeliavusių, ir vis dar atkeliaujančių. Vakaras artinos, kada prie Ezero — sunaus Abrahomo viešbučio sustojo du pakeleivingai: augstas viduramžių vyras ir jauna moteriškė, sėdinti ant asilo. "Ar čia ne galutėm gauti vietos pernakvoti?" — užklauso keleivis praeinančio tarno, — "visur ieškojom ir niekur negavome. Čia iš tol ir pavargę". Bejėgis pažvelgė į prakilny keleivio veidą, į nežemiškai malones moteriškes akis ir gailėstis sukilo jo širdyje link tų nelaimingų keleivių, neturinčių kur prisiglausti. — "Viešbutis pilnas", atsakė "bet eisiu pažiūrėti, gal rasiu kokią vietą". Netrukus sugrįžo, pranešdamas, kad nei mažiausios vietos nėra. Susirupinęs Juozapas (taip vadinos keleivis) pasieko į laukus, kur stovėjo senas sugrūvęs romas, dabar paverstas į kutę.

Noėjus keleiviams, Benėjus augščiau triušė apie namus, augščiau žvaigždė ja

nauji priešininkai. Jie eina tą šalį pavergti, gi pačius gyventojas padaryti baudžiamininkais, savo vergais.

Įsivaizdinkime, kokią šmet Kučio turi mūsų broliai ir seserys Lietuvoje! Nespėjo vokiečiai iš mūsų šalies pasitraukti, kad tuo tarpu į ten žygiuoja nauji priešininkai, katrie Lietuvai žadą ne kokią gerovę, bet naują išnaikinimą ir vargą.

Bet kelias į šviesą ir laimę eina per kentėjimus, erškėčius ir dyglius. Nekuomet nesiduokime pavergti abejonei. Bet kaip dirbė darbuokimės turėdami viltį Dievuje, pasitikėdami savo išėjime.

Tad kuomet sulauksite Kučios vakaro, ir kuomet bendrai su savo šeimynomis susėsite aplink stalus, kad pasidalinti Dievo pyragais, tegū Jūsų mintys praskaisčioja, tegū Jūs rūpestinai apleidžia, gi širdys pakyla augštin.

Nes tai artinasi Išganytojo gimimo šventės paminėjimas. Paminėjimas gimimo To, Kurs atnaujino pasaulį. Kurs jam nurodė šviesuosius kelius, Kurs sutvėrė Saulę, Žemę ir mus ir viską, ką mes matome ir ko nematome.

Dievas gema!... Gema Tas, Kurio ideja mus visus iškels augštybėn. Kurs mus sustiprins, ir atgavins, Kurs mums suteiks jėgų nešti sunkią gyvenimo našą, gi mūsų širdyse uždegs karštą ugnį. Jis mus sustiprins... Jis mums palengvins... Tik visuomet bukime geri ir ištikimi savo Išganytojui.

Tokių tai velijimus priimkite nuo mūsų Gerb. Skaitytojai.

la, rodos, visi sutvėrimai laukė ko tai nesuprantamo didžiai svarbaus. Užbaigęs darbą Benėjus skubiai nubėgo savo kambarin prisiruošti keilionei pas tėvą ir brolį, kurie netolimuose kalnuose saugojo kaimenę. Beidamas mąstė apie didelę, niekad dar nematytą žvaigždę, kuri taip nepaprastai žibėjo ir vis čjo į rytų šalį. Taip bemažant, nei juste nejut, kaip dėjo iki tėvo kėtros. Už valandos, su kėtais ten esančiais kaimenimis sėdėjo aplink ugnį šnekučiuodami. Kaip dažnai atsitikdavo, kalba nukrypo prie didžiosios žvaigždės ir ką gi ji reikštų. "Tėveli", prabilo ilgai tylėjęs Benėjus, "ar dar ilgai lauksime Mesijaus?" — "Viešpaties žvaigždės pranašauja, kad laikas jau arti", atsakė senelis. Artinosi dyvliktą nakties; žvaigždės "su didesniu skaisnumu spindėjo; didžioji žvaigždė einaanti į rytus, apsislojo virš stajnelės, esančios už Betlėjau. Staigiai didelė šviesa apsupo kalbančius. Erdvę pasirodė aniolas, kuris prabilo į nusigandusius piemenis. "Nesibijokit! Stai apreiškiu jums didį džiaugsmą, kurs bus visiems žmoniems. Šiandieną užgimė jums Išganytojas mieste Dovydo". Užbaigus pasigirdo angelų balsas: "Gloria in excelsis deo".



RAMYBES KUNIGAIGSTIS, PASAULIO IŠGELBĖTOJAS SU SAVO MOTYNA MARIJA IR GLOBĖJU ŠV. JUOZAPU.

KALĖDOS

Už jurių, už marių rytai
Išaušo — pražydo baltai;
Vienmarškė pabudo gamta,
Žemių grandiniai apkalta.

Ant girių beskleidžias Aušrinė,
Ir šaukia: Esmi Pasipustinė —
Taisykite vieškelį Sauli —
Ji visą nušviečias pasaulį!

Tyrasis Šviesos spindulys
Žmonijos dėmes apvalys,
Kiekvieno širdis paragaus
Skaisčiausių linksmybių Dangaus!

Jau žvaigždės, gesinamos ryto,
Viena paskui kitą suvyto;
Iširo nakties viešpatystė,
Jos vieton giedra išsivystė.

Prabangų juodi debesiai
Padengs apniukę laukai;
Nejaugi... nejaugi dar jų
Bausmė neatvėrė kraują!

Ir jau pamaži — pamaži
Diena užtekėjo graži;
Saulutė, pakėlus akis,
Prabilo šviesos srovėmis:

Sveika, prigimtie numylėta,
Apveizdos ranka užauklėta!
Bangauok — tobulėdi ant mano
Beribės erdvės okenuo!

Vil niukso burinai debesų
Ant valdo tautų žilų,
Vil skriaudės, nelaimės, vargai
Lielioja šersai — žilgai!

Ak Viešpatie didie — galingas,
Ilgirski maldas gedulingas!
Tegū jau po Kudikio rankos
Nutilsta — prasmenga patrankos...

M. Gustaitis.

SMULKMENA IŠ NAPOLEONO GYVENIMO.

Vieną sykį prancūzų cėsorius, Napoleonas, atvažiuo į teatrą drauge su jaunučiu Rohan-Chabot kunigaikščiu de Leon, kuris prie cėsorius tarnavo kaip pažas. Napoleonas buvo išsiblaškęs, nežinėjo lošime, bet dairėsi į žmones į sceną ir į visas teatro puses. Kunigaikštis nesirūpino tuomi, kas buvo ant scenos, buvo užsimastęs ir nuleidęs akis laikė rankas ant kelių, po kailiniais. Cėsorius jau viską apžvelgęs akimis teatre, pasilenkė prie pažo ir ištraukė jo ranką. Rankose buvo rašančius. Susimaišęs kunigaikštis, laukė cėsorius rustybės, tuo tarpu Napoleonas, nusišypsojęs, tarė maloniai: "Padarei man didelį malonumą. Esi, augštesnis už tas vias kvailystes, kurios dūmė ant scenos. Turi daugumą, daugybę laimėjimų. Atleisk man šį rašančių, cėsorius pridėjo: "Kalkė

ji toliaus; ne klindysiu tau". Taip Napoleonui padarius niekas daugiaus neišdriso užkalbinti jauną dievobūtiną prancūzų kunigaikštį už jo maldingumą, prancūzų laivynu, nugalėjau, Paskiaus Rohan-Chabot tapo kunigu, vyskupu Beganone ir kardinolu. Jis pragarėjo dideliu savo maldingumu ir krikščioniškais darbais.

Ir pats Napoleonas prieš miršiant vargų ir nelaimių prisidėgias atvirto prie Dievo begyvendamas ant Šv. Elenos salos ir pasimirė kaip atgailejantis krikščionis.

DIDIEJI VADAI LAIZAI KALEBA.

Nuo senai jau istorija pastebėjo, kad didieji kariuomenių vadai paprastai yra labai mažai kalbus. Tai žmonės darbo, bet ne žodžio.

Kuomet rusų generolas Suvorovas 1794 metais sudegino Varšavos priemiestį Praga, cėrienei Katrii II jis prancūzų šimą dviejose žodliose: "Už! Praga". Cėrienei pilnai suprato tą prancūzų ir taip gi trumpai atsakė: "Bravo maršalai!"

Buvęs komendantas Anglijos floto Robert Blake sumužė Prancūzijos laivynas, taip linkėti jauną dievobūtiną prancūzų laivynu, nugalėjau, išdudžiau, nuskandinau ir sudeginau.

Taipogi turbūt visiems žinomas prancūzų dėlei laimėjimo Julijaus Cezario. Jis rašė: "Atėjau, pamačiau ir nugalėjau".

Bobelk taippat skamba ir prancūzų Lenkijos karaliaus Jono Sobieskio, kuomet jis nugalėjo turkus prie Vienos. "Atėjau, pamačiau — rašė jis — o Dievas nugalėjo".

Tas, kuris anksti keliasi, yra visuomet sveikas, linksmas ir darbštus.

Prizadas turi but duodamas atsargiai ir pildomas saugiai.

Kas nori matyti daiktą be klaidos, jis ieško to, ko nekuomet nebuvo, nėra ir nebū.

Klaida išpažinta yra pusiau atitaisyta.

ŽVAIGŽDUTĖ

Ant skliauto dangaus stebuklingo, paslaptingo sužibėjo skaisči žvaigždutė, sumirgėjo savo šviesa ir visus pasaulius užsimastė. Nutilo vaitojimai, skausmai, apdžiuvo blakstienos, kiekvieno mintys, pajautimai pakilo prie tos ten augštin spinduliuojančios žvaigždutės.

Aprimo didžiojo miesto užsis, nustojo barškėti ratai, visi stengiasi kuogreičiausiai pasiekti savo butą ir savo artimųjų tarpe pasidžiaugti tos žvaigždutės šviesa.

Viename augšto namo kambarėly parėmęs galvą ant rankų dūmoja jaunas vaikinys. Visą savo gyvenimą stengėsi siekti prie augšto idealo, neretai ant savo tako pajusdavo erškėčius, kurie draskė jo jautrią sielą, trukdė jo darbą; bet jis čjo ir čjo pirmyn prie savo siekių, augštin išskėlęs savo jauną galvą, tarp žmonių paniekinimo ir pasiepių, ir šiandieną atsiminus apie savo vargingą keilą liudnai šypsos jaunikačio lupos ir nusiminimas jau apima jo dvasią; bet ten augštin sužibėjo žvaigždė meilės ir atleidimo ir jaunikačio vėdas tampa ramesnis. Jis išvydęs žvaigždutę atsiminė apie viltį, tikėjimą, ir nauji jaunsmai sukilo jaunikačio sieloje.

Nuavergęs nuo sunkaus nuobodaus darbo, plačiais žingsniais žinguoja gatve, aprūkęs darbininkas. Be paliovos jis dirbo užimtojoje dirbtuvėje, nesąyk netekdamas kantrybės manė apie užbaigimą savo gyvenimo, bet kolki tai nepaprasta viltis jį gaivino. Jis turėjo šeimyną, žmoną, kurią globėja ir auklėtoja buvo. Šiandieną jis smarkiau žengia, nejančia šalčio, nei vargo, nes ten augštin ant jo galvos žiba žvaigždė, kuri jam pasakoja, kad pasaulis tai tik liglaikinė vieta skausmų, yra kitas, dailėsnis pasaulis, kur amžinoji meilė skleidžia begaliniai malonius spindulius, ir darbininko krutinėje smagiau plaka širdis ir jisai supranta, kad toji žvaigždutė apie laimę jam šneka ir jam lengviau darosi ant krutinės.

Graziamė kambarėly, ant minkštų kėdžių rimo šilkuose pasirėdžius moteriškė. Jos sunykęs veidas pasakoja apie didelius skausmus, apie nelaimės, kuriomis buvo priklotas jos takas. Ji viena, giminė senai ilsis kapuose. Jai liudnai atsiminus apie prabėgusias laimingas dienas, ir galva jos linksta didžiausio skausmo suspausta, bet štai į langą pažvelgęs pamatė, kad linksmi susypsojo žvaigždutės spinduliai. Moteriškė umai pašoko. "Ne, negaliu aš nusiminti, kitiems reikia gyventi, kitų anksčiau nuo veido brankyti", šnibžda moteriškės lupos ir greitai apsisvilkus ploščiumi bėga ant gatvės ir lankydama pavargėlius užmiršta apie savo skausmus. O žvaigždutė mirga, šiba ir linksmiai spinduliuoja žaibiškai. Ji taryb pravedė ramybę ir nusimanimai.

Bet štai žvaigždutė pradėjo gęsti, jos šviesa nyksta. Girdisi baisus ginklų žvangėjimas, kraujas liejasi upeliais. Neapykanta stipresnių ir palingesnių varo silpnuosius į plačius laukus ir kardu liepia žudyti, plėsti, naikinti. Skaudūs vaitojimai skleidžiasi po visus šalis. Ir tarp to bausaus nuožmaus reginio žvaigždutė gedulingai slepiasi už pilko debesėlio ir bailiai spinduliuokai bėgioja tarp rūkų, norėdami surasti sau vietą, kur galima būtų pasėti meilės ir laimės kibirkštį... Girdisi skaudūs dejavimai... Pamažu, išpalengvo slenka kelios upatos, užgirdę vaitojimus skubiai eina ton pasėn ir už valandėlės nutilsta skaudūs balsai ir žvaigždutė nustebinta veizi iš po debesėlio ir mato. Ant plačio sniegu pridengto lauko guli sunkiai sužeistų kareivių, rupestingomis rankomis gedulingos seselės raišioja jų žaizdas ir paguodos žodžiai širdingai plaukia, ramina ir pridoda vilties tiems, kurie pikty žmonių noru yra išstumti iš brangių padangių ir... dabar skausmuose miršta. Dar skaisčiau sužibėjo žvaigždutė, dar meiliau sužibėjo jos spinduliuokai. Jinai išvydo begalinę žmogaus meilę, atsidavimą ir pasiaukavimą, kurs eina pas kvi neapykantos, piktadarystės ir nusidėjimo ir stengias pataisyti jų klaidas.

Ant karės lauko t kraštelyj pugoms ir šiaučiant susirinko pri nutės ugnelės keletas kašildo sušalusias rankas. Jų aptemę, jausmai t "Mirtis greičiau apsilan — žibžda pamėlynave — Ar ilgai dar mums čia vargti. O Dieve Visagali girst, nuramink. Perskentėti — šaukia tyruos augštin žvaigždė sušib Viltis sužibėjo nuavargusių reivių krutinėj. Gal D jų šauksmus užgirdo ir jo prisigs savo Vienatė. Žmonėms primintų apie didį užmirštą dalyką — Paklydo vienas ž spindulinkas į rumi pasaulio valdono. A neramiai miega sav bary. Sapnai nerimi persekioja, jis girdi vaitojimus, bet garbė leidžia prisilenkti prie sy. Liudnai žiba žvai spinduliuokai, bet ne jau čia ir jis keliauja ten k giau šilumos, meilės ir jimo. Jo

STREIKUOJA TORO POLICMONAI.

Toronto, Ont., Kanada, 21.—Poliejios komisijonierių taryba aną dieną prašalino iš tarnybos 12 vietos policmonų už organizavimąsi sąjungon.

Po šito tuojaus sustreikavo visi — apie 200, policmonų. Komisijonierių taryba pasiulė susitaikymą, pažadėjo perkraityti prašalintų klausimą.

Tėčiau policmonai tokį pasiūlymą atmetė. Šiuo paminėtu tarėmė, policmonų taryba išvyko iš miesto ir organizavimąsi sąjungon.

Gerbiamuosius "Draugo" Skaitytojus, Bendradarbius, Platintojus ir visus Prietelius sveikina su Kristaus Gimimo švente "Draugo" Redakcija.

KALĖDŲ BALSAI.

Plaukia oro erdvėmis griaudingi varpų balsai, sukleidami žmonių širdyse nelispasakytą džiaugsmą, vilties jausmą... varpai gaudžia apie gausios malonės įsikūnijimą mūsų tarpe, apie užėjimą naujos šviesos, skaisčios, giedros ir malonios, apie išsipildymą didžiausio Viešpaties prižado, kurio laukė pasaulis tukstantais metų, ir viltis jo atsiradimo gaivino nevieną nuliudusią sielą. Pranašai vaikštinėdami tarpe žmonių skleidė klausančių atyžiai miniai, kad ateis laikai linksnumo, kada žmonės sužibės skaisči kelinorodė-žvaigždė ir visų širdys suplaks begaline meile ir išnyks neapykanta, blogi norai, — vien tik meilė, vienybė tvirtais ryšiais apsupus žmonių esybės ir laimės sužibės jų akys...

Gaudžia varpai garsiai... Jų aidas plaukia, sukleidžiasi tarp augstų girių, plačių laukų, veržiasi varpų aidas į puikius rumus ir šiaudinių stogų apdengtas bakažes, žadina visų irdis, užveda naujus jausmus, raišlius gėdimus...

Klausosi varpų gaudimo visą pasaulį; klausosi turčius arėduose ramiai — seitarpe pulko savo šeklausosi varguolis šalnakužėje rymodamas, i gėiduliuose paskėmės, klausosi nusidėjęniekadėjas ir jų mintys a nuo šio vargingo gy-o ir skrenda ten, toli, užgėiausio sostas padazibintuvais, žvaigždėskaisčiai žiba. Pasaulių lius parėmęs galvą ant j dūmoja ir mąsto apie didžias nedorybes apie r didesnę vargą ir jo vei-

das iš rūsians ir griausmingo pasidaro meilus. Atsiminė Viskų maitis, kad žmogus silpnas ir nelaimių prispaustas dažnai peržengia įstatas... Žmonėms reikia tik doro pavyzdžio, paskatinimo... Siu-čia Jis savo vienatinį Suną ant žemės, kurs begalinę meilę parodytų visai žmoniui kad laimė ne pasaulio nykstančiuose turuose, bet vien meilėje be krašto be ribų. Jina Amžinojo Sunus links-mas, pildydamas Tėvo palie-pimą ir lūpos jo šypsosi. Varpai gaudžia, dainuoja, skleidžia linksmus aidus, žuo-nės skubiai bėga, cina-renka-či į didžiųjų užkūnų mūnį ir laukia. Suskambėjo varpai garsiai, sudrebėjo žmonių šir-dys ir štai augštai ant Dan-gaus mūlyno skliausio suži-lėjo skaisči žvaigždė, kurios šviesa visų akis lyg kokia slaptąbė pridengė ir iš augš-tybių pasigirdo anielų balsai apreiškiantieji laukiantiems žmonėms, kad Dievo Sunus apsiėriko sau už buveinę men-kutę kutele ir nuo šios dienos iš po tos kuteles stogo išeis Tas, Kurs visiems galės lai-mę suteikti. Džiaugsmingai sužibė minia, lenkia galvas, o lūpos šibžda: Kristus gimė. Kristus Pasaulio karalių Ka-raliaus Sunus nužengė ant žemės. Laimė apsigyveno tar-pe mūsų. Senai tas buvo, an-tras tukstantis metų baigiasi, o Kristus kas metai apsilanko į mūsų pasaulį, kas metai šaukia žmones prie meilės, gery-darbių. Kas metai gaudžia varpai, pranešdami pasaulini didžias linksmybes, ir kas me-tai žmonės su nauja viltimi laukia Kristaus gimimo savo sieloje ir sulaukė skubiniai prie mažučio lopšelio, kuris priklotas šieno ir šiaudų, ap-šviestas žvakių mirgančia

šviesa stovi Dievo namuose prieš Augščiausiojo sostą. Kristus gimė — meilė užsi-lieponoja.

Nutilsta pasaulio audringų verpetų šniokštimas, apimsta gėiduliai, pranyksta blogi pa-jautiniai, — žmogus atgimęs su Kristumi ingija naują sie-lą ir apsielkia baltais nekalybės jausmais. Kiekvienas, kas savo sieloje sutaupe ki-birkstėlę meilės prie šviesos ir Tiesos, baurisi šiais gal-vatrukčiais prabėgusiais me-tais savo paklydimų ir, griaudžia balsu pritardamas var-pų gaudimui, siunčia Galybių Karaliui ir Jo Sunui dėkin-gimo, meldimo ir vilties žo-džius. Bėga amžiai, kartos, tautos keičiasi, žmonės ieško naujų tiesų, klaidžioja uka-nuose, nerimauja, bet sugau-džia galingas varpo aidas, — puikybė dingsta, lenkiasi ke-liai, nes Kristus išnaujo žen-gia iš augštybių ir tylin aiškiu balsu taria: Eikite pas mane, kurie kenčiate, o aš jus paguo-siu. Ir siela pasikelia prie Kristaus žodžių ir apleidžia ją gėismai.

Gaudžia varpai, plaukia it upės vilnis dienos, metai, am-žiai ir iš metų į metus apsil-lanko pas mus meilės nešėjas — Kristus. Ir šimet už kelių valandų užgirdę varpų gaudi-mą pakelkime širdis, nes Am-žinoji meilė žengia į mūsų sie-las ir Kristus kudišis tiesin-mums atleidimo, paguodos, nuraminimo ir santaikos ran-ką. Tegul mūsų širdyse išdži-la visų metų neapykantos jau-šmai ir sekdami meilės įku-rėjų tinkamai pagerbkime Kristaus gimimo šventę — Kalėdas.

SKAITYKITE "DRAUGA"



Betliejaus Žvaigždė.

Šviesi žvaigždė ant Betliejaus
Signakt užtekėjo,
Skubin iš dangaus Aniolai
Garbint Atpirkėją:

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Chorą dangišką išgirdę,
Maži piemenėliai
Skubin greitai pažūrėti —
Kas dedas Betliejui;

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Trys karaliai naują žvaigždę
Kaip tik praregėjo,
Su dovanoms sveikint Jėzų
Betliejun skubėjo;

Bėgkim, bėgkim, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo

Ieganytojas pasaulio,
Užginė šiaudieną,
Suvystytas, paguldytas,
Kutelei ant šieno;

Bėgkim, bėgim, garbę duokim,
Su Aniolais Jam giedokim:
Gloria in excelsis Deo.

Skardupis.

IVAIRUMAI.

RUPINKITĖS VAIKŲ SVEIKATA!

Kambaris, kame gyvena vaikai, privalo but dažnai vėdinamas. Kuodaugiausiai duokite vaikams pieno, kiaušinių, žirnių; kuomažiausiai — saldumynų, sausų bandučių.

Prieš valgį jie privalo nusimazgoti rankas.

Gultų teina tarp 8 ir 10 val. vakare; tesikelia tarp 6 ir 7 val. ryte.

Nepavelykite vaikams skaityti bei rašyti prievakary, temstant. Valgydinkite vaikus po trupčiuką, bet dažnai.

Mainykite jiems nakčiai baltinius. Nerėdykite vaikų perdaug šiltai. Dirželiais labai susismaugti kenksminga.

Bateliai vaikų privalo būti liusi, žemi.

Vaikai privalo kasdien mazgoti netik arną ir rankas, bet ir ausis, kaklą, dantis.

Vonioje maudykite vaikus nors sykį savaitėje.

Plaukus kirpkite vaikams trumpai. Ilgų nagų ir gi nepavelykite nešioti.

Nekuomet neduokite, savo mažukams alaus, degtinės, juodos kavos, stiprios arbatos. Valgydinkite vaikus iš atskirų sudynų.

Nepavelykite jiems nešioti sunkių daiktų.

Pratinkite vaikus prie švarumo, tvarkos.

KAS ATSIKITY JUIGU JURIŲ APAČIA PAKILTŲ.

Profesorius H. M. Barin tvirtina, kad ištikrųjų Ramiųjų jurų dugnas kyla. Tai esą galima patėmyti prie Rytinių salų: Marquesas ir Marshall.

Profesorius išvadžioja, kas tuomet atsitiktų, jei iš tikro Ramiojo vandenyno dugnas iškiltų.

Ant žemės sausžemio tėra tik 29 dalis, o jūros ir vandenynai užima 71 paviršiaus žemės dalį.

Jeigu tik dvidešimt šešta dalis pakiltų jurių apačios, tai pusę sausžemio paskęstų.

Paskęstų Prancija, Prūsija, Serbija ir beveik visa Rusija.

Ar tas atsitiks kuomet ar ne, sunku pasakyti. Tiek yra žinoma, kad paviršis žemės keičiasi. Amerikos rytinis kraštas auga, o Europos vakarinis pakraštis vis skęsta.

BAŽNYČIA IR MOKSLAS.

Nuo senų laikų bažnyčia rėmė mokslą ne vien dvasišką, bet ir svietiską. Ji pristeigė daugybės universitetų. Botanikos daržas Vatikane yra už visus kitus turtingesnis. De Rossi sako, kad tas daržas yra pradėtas 1288 m. Popėžius Sixtus V. sutaisė tą pirmą botanikos knygyną ir ją atspausdino. Šis rinkinis laike revoliucijos metų buvo išmėtytas.

Astronomiškai įtaisai ir kiti dailes dalykai, kuriuos Popėžiai Sixtus IV ir Julius II buvo įtaisę, buvo garsingi visoj pasaulėj.

Nėra jokios gamtos mokslo šakos, kurioje katalikai nebūtų pasižymėję ir Popėžiai nebūtų prisidėję prie jų pakilimo.

DANTŲ GYDYMAS GILIOJE SENOVEJE.

Mes žinome, kad graikai, egiptėnai ir indusai dar prieš Kristaus užgimimą buvo gerai susipažinę kaip reikia dantis gydyti. Bet pasirodo, kad ir Amerikos gyventojai taipgi senai jau išsimokę dantis gydyti. Šiomis dienomis Kalifornijoje atkastas žmogaus skeletas 200 metų senumo. Tame skelete du dantis buvo įdėti dirbtiniai (iš akmenio), o keli užplombiruoti. Taigi medicinos mokslas yra jau labai senas.

AUGŠTUMAS BANGŲ.

Jurių bangų augštumas priklauso nuo gilumo jurių, nuo kitų priežasčių. Pietinėje dalyje Aprikos kartais bangų augštumas siekia net 33 metrų. Laivai tokiose bangose mėtoni kaip šapaleliai. Šiaurinėje dalyje Atlantiko bangos nebuna augštesnės 9 metrų, o Viduržeminišė jūroje jos nei 6 metrų nesiekia.

KUČIA

ampo dviejų gatvių įs stovėdavo mūlynaitė, apdriskusi, bet tik smarkiai sudžiū-i jau pažinojo tuos kurie iš jos imdavo (iš dienaštį). Kitus ji davė sulymais, bet liams ėmėjams, ypač užsimiršdavo, ji pri-tardama: "News pa-per".

io pradžioje į tą apie-skraustė apysenis, ko-metų ponas. Jam iš ėin arčiau eiti į jo raštinę, usią neseniai savo sky-ly-toje apitelinkę. Jis bu-vo teisininkas ir drauge vai-kyk labdarybės veikėjas.

Kas žin kodėl jam patiko ta vargšė mergaitė. Jos prastai žodžiai: "News paper" jam rodėsi toki grynai ir yras. Kartais jis beveik tyčia usidudavo užmiršęs dien-astį, kad tik ji ištartų tuoda žodžiu, kuriuodų glostydavo jo sielą. Už tat jis tankiai duodavo mergaitė centų-kitų viršaus.

mat trumputė istorija... kas diena... per vi-

sg rudenį ir žiemai praside-dant. Panedėlyje prieš Kalėdas apysenis ponas ėjo į raštinę, bet jautėsi neramus lyg būtų skriaudą kam padaręs. "Aš bet-gi ant senatvės einu žiodyn", mintijo jis sau. "Na kas ma ta mergai-tė. Aš niekad neužmiršau jai užmokėti, nes nečiau be pi-nigų. O jei ir bučiau užmir-šęs, tai tiek syk daviau vir-šaus, kad visi užmiršimai bu-ty dešimteriopai atlyginti".

bet kasžin kodėl pono Sim-sono mintys ir raštinėje vis sukūnėjos apie vargšę dien-raštie parduavinėtoją. "Gal ji nelaiminga; gal serga, gal kokioje nelaimėje yra? Vertėtų patirti. Bet kaip ėia patirsi. Jug nežinau nei jos vardo nei adreso, nei ko klausiti". Taip p. Simsonui nerimstant, sus-kambėjo telefonas.

Atsiliepė jaunųjų teisėjas, Simsono draugas, p. McCarty, prašydamas užėiti į teismą apie 2-rą valandą po pietų. P. Simsonas ir taip turėjo ten reikalų, tai paskirtu laiku pri-buvo.

Simsono draugas, p. McCarty, prašydamas užėiti į teismą apie 2-rą valandą po pietų. P. Simsonas ir taip turėjo ten reikalų, tai paskirtu laiku pri-buvo.

Teisėjas jau sėdėjo prie sta-lo. Bet beveik prie laiptų atė-jus pasitiko Miss Canneghan, miesto valdybos atstovė, jau-niū nusikaltėlių mergaičių glo-bėja. Ji turė svečiui.

Šiandien turime akyvą atsi-tikimą. Tamsta žinai, kad nei dešimties metų neturi ta mer-gaičia, o jau apsiėvė. Tai pir-mutinė, kiek aš žinau, jos va-gystė. Ją reikia skaudžiai nu-bausti, kad ant visados atsi-tė. Šiup maža vagilė virs didele niekše ir pabaigę gyvastį ant kartuvių. O p. McCarty neži-nia delko nori jai dovanoti. Tai malonė pražudys vargšę. Aš žinau, kad Tamsta esi iš-mangęs žmogus, myli vaikų a-teitį ir teisybę. Padaryk Tam-sta intekam ant savo draugo, kad jis nepasiduotų blogos simpatijos įspūdžiams.

— All right, tarė p. Simso-nas ir inėjo į teismo svetainę, kurioje ant suolų sėdėjo kur-nekur keliolika žmonių.

bet nenukrito gerai apsi-šiorė. Štai teisėjas ir be pa-

šaukiąs — Eni Bainkeis.

Atsislojo ta pati mergaitė, kuri taip gražiai parduodavo dienraščius ir taip meilingai ištardavo "News paper, sir".

P. Simsonas pats gerai ne-žinojo ką jis pajuto. Ar tai tokis žmonių išvaizdos apgau-lingumas, ar tai kokias nela-bias sūkytė, ar kas ėia galėtų buti? Senas teisininkas visai p-suko savo lazdele pastatęs ją ant žemės. Tarpais pasitaisy-davo akinis, norėdamas žinoti, ar tikrai ta pati mergaitė sto-vi dabar ėia teisme.

Tuomet tarp teisėjas tarė: — Tave sagavo namų sa-vininkė, kaip tu pavogei de-šimtį dolierių iš jos maišelio, kurį ji pasidėjo ties laiptais ant lango trumpam laikui. Ką tu gali pasakyti?

Kol teisėjas kalbėjo, mer-gaitė buvo išbalusi, bet ma-tomai valdėsi. Ji pradėjo kal-bėti, norėdama buti kiek ga-lima ramiausia. Ji tarė.

— Ponas Teisėju! Aš pa-dariau nuodėmę. Dievas užsi-rustinęs ant manęs ir mą la-bai gaila.

Toliaus mergaitė nebegalėjo susilaikyti ir ėmė graudžiai verkti.

— Kodėl tu taip gaudžiai

— Mano tėtė žiemą mirė,

mano mama dirba negauda-ma pasilsėti. Ji nuolat ser-ga. Frankis beveik nepaėina, o Juozukas manęs prašė apsi-kabines už kaklo, kad nu-pirkčiau duonos. Aš neturiu už ką pirkti. Iėjęs pama-čiau, kad ponis Šulciene pasi-dėjo pinigų ant lango. Aš ėmiau ir pažiūrėjau. Kam mą reikėjo eiti į pagoną? Ten buvo penkios dešimtinės. Aš pamišliau, kad ponis Šul-ciene apėis su keturiomis, o penktą aš jai atiduosiu, kaip pabaigsiu mokyklą ir darbą gausiu. Tai aš ir pavogiau. Nubėgus užmokėjau skolą bu-čėrnėje ir parnešiau duonos ir pieno broliukams. Mą gaila, kad aš dabar sėdėdama kalėjime negalėsiu uždirbti tos dešimtinės ir atiduoti po-niai Šulcienei.

Mergaitė užsiėmė veidą rankutėmis. Ji gailiai tylo-mis verkė.

— Ponas teisėju! Aš tu-riu ką pasakyti, tarė p. Sim-sonas pakilęs. — Aš pažistu-tą mergaitę. Aš tikiu, kad ji gryną tiesą pasakė. Jos pasmerkimas butų daug di-desnė skriauda, negu tat, ko

ciene atsiims savo skundą, ir kad mergaitė bus liuosa.

— Aš noriu balso, tarė Miss Canneghan. Ėia yra ne vien dešimtis dolierių. Ėia yra va-gystė. Visuomenė turi ko-gyoti, kad prakeikta vagystės sėkla nepasiektų jaunų šir-džių, kad nepraeitų dovani-toms, kurios ištisias savo pur-vinas rankas prie svetimo tur-to.

— Atsiprašau, tarė p. Sim-son'as. Kuomet reikia bro-liui išgelbėti nuo bado mirties, tuomet nėra vagystės ir ne-purvina ta ranka, kuri badą kenčiančiam kudiui parne-ša duonos ir pieno.

— Ar p. Simson apsiima globoti šitą kudių? — užklaus teisėjas.

— Apsimu, atsakė užklaus-tasis ir priėjo prie mergaitės, o ji prisiglaudė prie žilagal-vio senelio.

— Eni Bainkeis esi liuosa, bet klausyk savo globėją, — tarė teisėjas.

Simsonas linksmas išsivedė mergaitę iše teismo.

— Dabar sakyk, vaikeli, kur tu gyvenai? Tarė jisai.

Mergaitė pasakė numerį ir gatvės vardą. Tat buvo pa-

atsiprašydama, kad gal ne-viskus bus tvarkoje.

Mediniais laiptais iš užpa-kalio namo p. Simsonas mer-gaitės vedamas užlipo iki pat palėpės neturtingo Chicagos namo. Iš tos vietos, kur pa-prastai buvo skalbiniai džiau-jami, buvo padarytas lyg kambarys. Ten stovėjo ma-žas surudijęs ir apgėdęs ka-kalys, ant žemės buvo rupe-stingai sulopintas šiaudinis, o ant jo gulėjo susiglaudę du mažai bernaičiai. Juodu buvo pamėlynavę iš šalčio. Veidai kai taip buvo išdžiuvę, jog ro-dėsi, kad vietoje lūpų tik plo-nas kailis aptrauktas ant dan-tų.

— Boys, — tarė mergaitė. — that is mister Simson. He is very very good. You should thank him for my acquitance. Tat reiškia, vaikui, štai po-nas Simsonas, jis labai labai, geras. Judu turita padėkoti jam, kad aš tapau paleista.

Sudžiuvę kudiškai ligonai pakilo ir ištisę savo rankoles, sausas kaip šėivas, tarė linka-mai.

— Mr. Simson, you are as good as father. We thank you very much.

AR YRA PRAGARAS?

TIKĖJIMO TIESA APIE PRAGARĄ
ISAISKINTA PAVYZDŽIAIS IS
BAŽNYČIOS ISTORIJOS.

Parnė Kun. Pr. Schompe,

Is lenkiško vertė Kun. Pol. Martilius.

(Tęsa.).

Mikalojus iš Noveos, kalbėdamas apie pragarą, sako, kad ant žemės niekas negali paroti tikrojo pragaro paveikslą. Jisai sako, kad juo išskirti gerosios visos medžiagos ir sukurti juos į krūvą uždegti, tai toji visa ugnis tik pragarą ugnies kiląkštis.

Vincetas Beauvais 25 savo istorijos knygoje rašo apie vieng atsitikimą iš 1060 metų, o paleistuviai jausmūnė, kad rimtai, o gal tikrai tyčiodamiesi, vienas kitam prisidėjo, kad tasai, kuris iš jėdvyčių pirmiausia numirė, teis pasakyti kitam, kokiam padėjimo jis yra mapas grabo. Vienas iš jėdvyčių numirė, ir Viešpats Dievas leido pasirodyti savo draugui. Buvo jįsai laisvame padėjime, kentė didžiulius sopalius, kurie degino jį tartum karštus bangas ir pylė jį prakaitas. Nusidūsoję su pka savo kaktą ir motė prakaito lašą ant rankos, tardamas jam:

— Štai pragarą prakaitas: ta ženkla neosi iki mirties.

Tasai pragarą prakaitas sudėgino gyvenamą ir perėmė jo kūną neapsakomai skausmu. Jaunikaitis pasinaudojo iš to laisvumo, eseręgijimo ir įstojo į vienuolyną.

Garbas Petras, Klumijai vienuolyno vysknyis, pasakoja apie kitą tos pačios rūšies atsitikimą. Vienas mirštantis užsigynė vidėjimo ir norėjo numirti be atgailos, aršėjo deginamas ir troškimo kankinamas, didė trupučio šalto vandens, kad galėtų atsti. Dievas atsižvelgdamas į maldas tų, ie medėsi už tą nelaimingąjį, leido dviem igaro dvasiom pasirodyti jam. Atnešė jam rė, pilną skystimo, ir to skystimo lašą tų lignonui ant rankos, tarydamas:

— Štai šaltas vanduo, kuriuo atsivėsina gare!

Pragarą skystimas, užtiškęs ant lignonio, išdegino jam kūną ir kaulus. Tenantiči matė su pasistebėjimu tą baisų skimą, o drauge ir kaip nusidėjėlis rai-komuose kentėjimuose. Jeigu šalo vanduo taip labai degina, ką-gi autis vanduo ir liepsnojanti siera? Naujorke sudėgė Barnumo žvė-sai gaisras šiek tiek buvo panašus paveikslas. Žvėrynas buvo pilnas ir kitokių laukinių žvėrių. Visi sudėgė gyvi geležinėse klėtkose, ku-ai iš įkaitymo buvo pabale. Juo už-urštis didinosi, žvėrys labyn mirto, tigras labjans už kitus buvo jūrtė sinto. Su didžiausiu smarkumu šo-ležinių savo kalėjimo pirmųjų ir kri-sunkus molio gabalai: pakilę vėl iš.

Baisūs liuti ir tigrų riksmas ir kankinimai, reikiantieji kuodidžiam-ma, maišėsi į krūvą ir darėsi bai-nas, panašus į tą, kuriuo sukaunks pragarą.

buty tose tvirtose geležinėse klėt-įs, bet žmonės ir tai žmonės, ku-t nemirs, bet amžinai gyvens to-tartum jų kūnai būtų kietesni už kart būtų šioke-toks pragarą pas-ties, dar nenikšus.

Je, vasario 18 d. 1881 m. Mun-artistai-teplidiniai vaidino mas-vo susirinkę daug svečių, o visi de: vienai vienuolaiis, kiti kanki-kingais keleiviniis, kiti-gi eskui-lišiusiais su kudlonis ir kanapė-žrūkyto eigaro išnetyčių nukrito d vieno iš jų, kuris buvo apsiur-ūsi-degandamasis rubais. Tuojau-š liepsna. Nelaimingasis, tai pa-o prie savo draugų, ir taip trum-g' visi kudlotieji išsmalduoti ru-.

Drylikai šokiję, tartum gyvos eteke spononės, taip bėgiojo, kad negalima buvo jų gelsėti: šoko dity, raitėsi iš skausmo laisvai kank-tydydami liepsnų į visus kambario-ns ir tokiu būdu didindami smarve. Tu-trojetas iš jų visai sudėgė, jiems sude-vojans devynti numirė baisesose kentėji-ės, o tryliką nuneštą į lignonbutį. Tarp-jaskutinių buvo Juozapas Smertzer-as: amirė toje-pat valandoje, kuomet reng-ūnėgusį jo kūną pjaustyti. Jo oda at-ūno krutinės ir nuo rankų: krito šmo-ūntrūkstančiais nuo gyvojo kūno, kuris pat buvo apdegęs. Ne be priežasties ta-entėjimas skaitomas Dievo teisybės ban-kurių nelaimingieji jauni žmonės užsi-gė ant savyje didele savo bedievytės ir pa-ūsta. Toji mirtis parodė mums kartu

su dviem tik skirtingais: dūmė ir kad tųsai nalgai.

Štai nelaimis: a gaitiki-

mas pargasino Noveos miestą. Užsidėg-ūsieste teatras. Tame teatre įeinamosios du-ris buvo augštos ir dideliam susispaudime negalima buvo per jas greičiau išeiti. 24 ko-vo buvo vaidinama puikus parodymas. Su-sirinko daugybė paryžiečių. Jau pakėlė už-dangalą prieš pirmąjį aktą, kaip štai po ka-lių valandėlių užsidėgė gaisras: su sykiu pasi-rodė liepsna iš už lubų ir platinosi po visą sceną. Išgirdo po visą teatrą šaukiamai: "dega, dega!—gelbėkite!" Pasidarė neap-sakomas sumišimas, labjansiu kuomet išsigr-dė nauji sproginiai.

Susykio užgeso žiburiai, ir visoje salėje ir ant scenos pasidarė tamsa. Tikrai švie-sa gaisro, kuris didinosi su neapsakoma smarkumu, leido matyti, kas darėsi teatro viduj: kai kurie vaidintojai, apkvėnti iš bai-nės, bėgiojo, kaip bepročiai, ir ieškojo kokio-nors išėjimo, nors liepsna visur kelią uždarė. Svečiai su bepročių smarkumu leidosi ant galerijos suktais trepnis prie koridorių. Moteris ir vaikas nyrėlio. Buvo girdėti tik-lai visi klyksmai. Dėsių, pargasindai bu-vo klyksmai tu visų žmonių, kurie būtinai stengėsi išsigelbėti savo gyvybę: vienus iš jų troškino dūmų, kitus kaitinai mūdingio-kojoms.

Kuomet ugnagesiai, karėiviai ir jūrinin-ka'i isiveržė į teatro vidų, pamatė jie baisų reginį: kulioja krūva juoda, labjarių kūm: iš jų kai kurie visai pavirtę į auglį. Buvo tai kūnai nelaimingų svečių, kurie nuo ankštų trepų susykio šoko ant žemės. Vyrų, mot-erų ir vaikų, kalbėdamiesi vienas į kitą, su-krito sykiu į tą vietą. Kokiegi baisi, pargas-dianti drama turėjo atsitikti per tą trumpą valandą, jeigu dabar jau negalima buvo su-tekkti nei jokios pagalbos!

Trošėjo valandoje po gaidžių nuneštą iš v. Vinceto a Paulo bažnyčių 63 laivonai: buvo jie perpus sudegę: iš jų veidų ir viso sudėjimo galima buvo pažinti, kad mirdami kentė jie baisesius kentėjimus.

Užtatai kas bus pragarė? Ten taip-pat gaisro laike bus uždarytos visos durys, ten taip-pat yra baisesiausio mirimo kentėjimai, su tuo tik skirtumu, kad ten niekuomet neateis mirtis tų kentėjimų pribaugti. Nenoromis gimsta dušioje klausimas: ar tieji nelaimin-gieji sudėgusieji buvo prisirengę mirti? Bet, deja, ne teatre prisirengiama mirti! Ar-gi nereikia bijoties, kad toji vieta daugelini bu-vo durimis į pragarą? Jeigu tos iškepusios aukos būtų žinojusios, kas jų laukia, ar-gi ne-būtų išsivadėjusios linksmybės, kuri taip brangini joms atsiėjo. Linksmybių mylėto-ja! Jūsų linksmybės brangiai jums atsisie, o jūs neišsivadate jų!

Dar didesnė nelaimė atsitiko 8 d. gruodžio, 1881 m. Sudėgė Vienoje Ring-teatras. Buvo ketinama vaidinti Offenbach'o veiklą "Hoffmano Apsakos." Tą komediją buvo ketinama vaidinti pirmą kartą, ir užtatai sve-čių dauguma atėjo net daug anksčiau, negu paprastai, užimtų tinkamesnių vietų: išviso susirinko 1500 žmonių su viršum. Septintą valandą vakare, kuomet jau pradėta vaidinti, netikėtai pakilo gaisras. Šauksmai: "de-ga!" pargasindino susirinkusius. Kai kurie net papauko iš to išgąsčio, kuomet pamatė liep-snas, kurios su ypatingu greitumu platinosi po visą triobą. Akies mirksnyje visa salė, kurioje buvo žmonių daugybė, pasidarė pilna ugnies: tikro pragaro paveikslas. Negalima kaip reikiant aprašyti tą esančiųjų ten klyk-sną, dejavimą, šauksmą ir įpaikimą. Nelai-mingieji šoko susykio prie durų, stumdėsi, myniojosi vieni kitus: be to apdegę balkiai puolė ant jų galvų. Kiti iš galerijos spau-dėsi prie antrojo ir trečiojo gyvenimo langų, o iš ten šoko ant gatvės. Matyti buvo iš lau-ko, kaip jie kabinosi vieni į kitus, darydami tokiu būdu tartum rinkes valandėlę, sujung-tus, o paskui trūkstančius ir krintančius, kad išsigelbėti nuo tos baisesios ugnies.

Bet daugybė svečių liko triobos vidujė, tartum uždaryti kalinyje. Tūkstantis vyrų, moterų ir vaikų, liepsnos aplojė, mirė bai-sia mirtimi: gyvi sudėgė ir pavirto anglimis, o kiti net pelenis. Bevalant rimų, rasta tik su-kalkėję kaulai. Bet ne viskas buvo taip visai smalkinta: daug kūmų tik perpus tesudėgė. Rasta taip-gi didelės krūvos žmonių, rankomis susikabinusių. Tas parodo, kad jie bėgindami laisvai kovojo. Su pasibaisėjimu pastebėta, kad tame pečiūje nelaimingieji kovojo tarp sa-veys: stumdėsi vienas kitą, traukėsi, mušėsi, kaip papaike, kad tiktai susiradus daris, kurių nebuvimo lemta jiems susirasti. Visi jie besi-tingavimai ir besiblaškydami žuvo ugnyje. Tai yra silpnas pragarą paveikslas. Pragarą pra-keiktuosius kankina ugnimi, bet jie niekuomet negali joje numirti, nes toji ugnis amžina!

Po tos baisesios nelaimės Ring-teatras Vie-noje, surindta žinios, kiek gaisrų atsitiko te-atruose per 50 paskutinių metų ir priskaityta keli šimtai. Tuo pamokymu Apveizda patvir-tina Katalikų Bažnyčios perspėjimus, kuriuos ji suteikia tikintiesiems. Kad šio laiko teatrai dažniausia mokina bedievytės ir blogo gyven-i-mo ir gadinia žmones, užtat tieji nuolatiniai pa-degimai parodo, kad tie rumai, liepsnos smai-kioti, daugelini dūlių yra pragarą vartais.

Matyti dūlių, krintančių į pragarą, yra di-

dela kancė. Istorijs rašo, kad palaimintajai Marijai Margaritai apsiroikė sesuo-vienuolė, kuri nesedai buvo numirusi. Nabašnikė mel-dė maldos ir pagalbos, nes kentė labai sunkias kancėias šyščiūje.

— *Viešė, tarė palaimintajai, šitai lova, kurioje aš dabar guliu, kurioje reikia kentėti nepaprastai laukios.*

Mačiau tą lovą, rašo palaimintoji, bet ir žiandien apie ją atsiminus perima mane drebulys. Buvo ji prikalta aštrių ir įkaitintų vi-nių, kurios lino į kūną. Nabašnikė pridurė, kad kenčia tas kancėias už savo tingėjimą ir apsielėdimą vienuolaiis įstatų pildyme.

— *Bet tai dar ne viskas, tarė vėl nabaš-nikė, drasko mano širdį krutėje, kad pabaš-niki mane už marnėjimas priešais perdėtinius. —mano liežuvi eđa kirmėnai už žodžius prie-šingus meilėi ir už tyglėjimo neaušaikyką. Vie-nok tas raskas tai dar niekniekis, palyginas su kita bausme, kurią Dievas leido man patirti: nors toji bausmė mūgtai tēsėsi, bet man bavo drade-si už visus kitus kankinimus.*

Palaimintoji troško sužinoti, kokia tai bau-smė buvo.

— *Viešpats Dievas, atsakė sesuo, leido man pamatyti vieną mano atliang giminę, kuri amirė sunkiuose kasidėjime. Augščiausiojo Teisario tapo prakelėta ir uvertata į praga-rą. Tasai regėjimas taip mane išgąsdino ir nu-baškino, kad niekas negali to išreikšti.*

Surijus, aprašydamas šventosios Lindvi-nos gyvenimą, sako, kad toji Dievo tarnaitė dvasios pavirime regėjo prapaltį. Platus to-sios prapalties kraštai papuosti žolynais, bet, pasvėlus į gilumą, iš baimės kraujas gislose sustėjo vaikščiojės. Buvo girdėti iš ten ne-apsakomas klegesys, baises kankinimai, piktō-džiavimai, poskėjimai, mušimai ir tt.—Anio-las sargas pasakė šventajai, kad tai yra pra-keiktųjų vieta, ir kad norėjo bent kiek jai pa-rodyti, kokias kancėias jie ten kenčia.

— *Nagėlėjau, savo žvilgtelėti ten. Kaip-gi galėjau tai padaryti, kad jau negalėjau iš-keisti to didžio nusiminimo šauksmų?*

Jeigu prakeiktieji nekęstų pragarą kito-kių kentėjimų, kaip tik tą, kad reiktų jiems ten nesijudinti iš vietos, tai jau tasai vienas dalykas būtų jiems nepakenčiamu kankinimu. Vienas paleistuvis didžturtis bijojosi pragarą, bet nedrįso pamesti blogų įpročių nei nusi-plauti nusidėjimų per atgailą. Kreipėsi į šv. Lindviną, kuri atsižymėdavo didele kantrybe, ir meldė jos daryti už jį atgailą.

— *Mielai panausiu už Tamstą savo ken-tėjimus, atsakė šventoji, jeigu Tamsta sutiksi išgulėti vieng naktį lovoje nesijudindamas, tai yra, nesiversdamas ant kito šono ir nesikeldamas.—Didžturtis autiko. Atsigulė į lovą, bet vos spėjo pusvalandis praslinkti, pajuto, kad negerai, ir norėjo pasijudinti. Tuo žygiu su-silaikė nepasijudindes: vienok negerumas taip umai augo, kad, valandai dar nepraslinkus, jam rodėsi ilgiau neiškęsijęs. Tuokart prare-gėjo. Jeigu, tarė patsai sau, išgulėti nesija-dinant per vieną tiktai naktį minkštoje lovoje toksai kankinimasis, tai kas-gi būtų, jeigu lai-kytų mane ugnies lovoje per visus amžius? O aš bijaisi dabar išsipirkti iš tų kentėjimų pa-kutos mažuma!*

Šventoji Kristina, mergelė, vadinamoji stebuklingaja, gimė San-Tronde 1150 metuose: numirusi kėlėsi iš numirusių ir gyveno dar 42 metų, kentėdama negirdėtai sunkius kentė-jimus už dušias kenčiančias šyščiūje ir už nu-sidėjėlių atsivertimą.

Pergyvenusi jaunystę nekaltybėje, kantry-bėje ir nusizeminime, Kristina numirė 32 savo amžiaus metuose, tai yra 1182 m. Visi ją skaitė šventa. Jos kūną nuneštą į Dievo Mo-tinos bažnyčią, nes ten buvo ketinama atlaiky-ti už ją gėdulingos pamaldos. Ten padėjo jį bažnyčios viduryje atdarame grave, nes tok-sai buvo paprotys.—Prisirinko daug žmonių, visi meldėsi dievobaimingai, tik štai laikė *Ati-veli Dievo* nabašnikė atsisakė iš grabo ir ra-miai sugrįžo su savo seserimi namon.

Tenai, klausinėjama sėbrų ir giminių, at-sakė:

— "Man numirus, mano dušią apsupo aniolai ir nunešė ją į tamsią ir baisią vietą, kur buvo nesuskaitoma daugybė žmonių dušų. Ten mačiau bausmes ir kankinimus, kurių sunkumo niekas negali išreikšti. Tarp kenčian-čiųjų patėmėjau daugelį savo pažįstamų. Pa-mačius baisesnį jų kancėias, labai gaila man pa-sidarė. Paklausiau savo vadovų, kokia tai yra vieta? Buvau įsitikinusi, kad tai nebuvo pra-garas. Atsakė man, kad tai šyščius.

"Toliaus parodė man prakeiktųjų kancėias: ten taip-pat pamatėjau keletą nelaimingųjų, kuriuos kitados pažinojau.

"Tuokart aniolai nunešė mane į dangų prieš amžinojo Dievo sostą. Augščiausias maloningai pažvelgė į mane. Aš neapsakomai nudžiugau: jaučiau, kad amžinai regėsiu Jį. Mano minčiai atsakydamas Augščiausias Vie-spats tarė man: Taip, mano dukte, amžinai busi su manimi. Bet dabar leidžiu tau išsiriknt: ar-ba nuo šio laiko likti laimėje, arba grįžti ant žemės kentėty miriame kune nemirštantųjų dušų kancėias: tiktai tosios kancėios nei kiek nepašėis tavo kūno. Tais kankinimais, kuriais aš išsydians dušias, kurių kancėios tapo tavo sujudino, o tuosai daug piktieji paty-gy-

vyjų atvertimo ir pašventimo. Kuomet pasi-baigs tavo pasiuntinytės laikas, sugrįši čion vėl ir įgysi mano garbę.

"Tai tatau Dievas leido man išsiriknti. Nei kiek nedvejojau ir išsirikau tai, prie ko vertė artimo meilė: o Viešpats Dievas, mato-mai patenkintas mano išsirikimu, liepė atves-ti mane ant žemės."

Leugva suprasti, kad tai girdėjusieji tapo apimti šventa baimė: veizėjo į Kristiną nuste-bę ir drebėjo atsimindami kancėias, kurias reik-šes iškentėti tai šventai mergelei, sugrįžus ant žemės.

Ir tikrai, nuo tos valandos Kristina buvo visai kitoniska, negu prieš mirsiant rodėsi, kad tai šyščiaus dušin miriame kune. Josios gyve-rimas buvo viena negirdėty kentėjimų eilė.

Tokie kentėjimai stiprino tikėjime daugy-bę tikinčiųjų, kurie veizėjo į juos per 42 metų. Atvertė ji labai daug nusidėjėlių ir pagalios mirė, kad džiaugties išrinktųjų garbe, 1224 m.

Jeigu perima mus drebulys, atsiminus tuos gyvenimo atsimus, tai ką reikia manyti apie anapus grabo kentėjimus? *Ten vieną kan-čianą valanda bus baisesnė už šimtą metų ku-nožiausios atgailos* ("Apie Kristaus sekim-ny" kn. I, 24).

Japonijos istorijoje skaitome apie baises kalno Ungen urvus. Tasai kalnas yra netoliese miesto Nagasaki. Labai augštas to kalno virš-us dalinasi į tris skaitutes, tarpe kurių ma-tyti baises urvai: kartais kila iš jų tartum ma-kinančio vandens liepsnų ir verdančio purvo bangos, o tos skirstydamosi ore savo bjauriu dvokimu gadina orą. Tuosius nasrus skaito Japonijoje pragarą nasrus. Visi žvėrys šalina-si nuo jų su pasibijaurėjimu, ir net paukščiai negali perlėti ties tuo urvu, nors ir augščia-siai išskity. Tironui Bungondono, Ksmbaro kunigaikščiui atėjo į mintį sumesti į tuos ur-vus krikščionis. Kaip-gi baises buvo ten krik-ščionų merdėjimas! Mesta juos į tuos urvus ir neleista numirti, nes pirmiaus, negu spėjo užtrokšti, ištraukta juos iš ten ir leista atsi-kvėpti tyru oru. Tų kentėtojų kūnai, primirkę dvokiančio vandens ir sieros, apsipildavo bjauriaus raupais ir tuojaus pavirsdavo viena žaizda, nes visi sąnariai umai pudavo. To-kiame padėjime juos palikdavo ir leisdavo gy-viems sūpti.—Ar-gi tokie kankinimai nėra pragarą kancėiomis?—Ne, tai ką tik jų šešėlis!!

Tasai pats Bungondono, trokšdamas išnai-kinti krikščionybę iš Japonijos, išrado negir-dėtus kankinimus. Vieną dieną atvesta pas jį septynis krikščionis, kurie rodėsi nudžiugę, kad gali kentėti del Jezaus vardo. Įsiutęs ti-ronis liepė iškasti septynias duobes, įkasti į jas septynis kryžius ir pakabinti ant jų ken-tėtojus; paskui liepė visus jų sąnarius pjauti su aštriosiomis lendėmis ir drauge trinti į žai-das druską. Tas viskas liepta atlikti visai pa-lengva, taip kad tasai kankinimas tēsėsi per penktą dieną. Be to pasinaudota dar vienu bjauriu būdu: gydytojas įsakytą duoti ken-tėtojams gerti pastiprinančio gėrimo, kad pa-ilginti jų kentėjimus. Ar tai buvo pragarą kancėios. Ne, tai tik pragarą kancėių šešėlis!

Kuomet kalvinai XV šimtmetyje įsiveržė į Olandiją, sugavę Maestrikte keletą kunigų Je-zavitų, nutarė kuonožiausiais juos kankinti. Visai juos išniekinę, uždėjo jiems ant kaklų apykakles su peiliais ir aštriais dagiais, o ant rankų ir kojų tokius pat dagius, paskui pasodino juos ant sėdynių, prikalty vinimis tokiu būdu, kad vargiai kentėtojai negalėjo nei pa-siremti, nei pasijudinti be naujų baisyų kentė-jimų. Pagalios sukūrė apie juos ugnį ir pa-lengva degino.—Kas per kentėjimas! Jeigu kankinamieji nesijudino, sivilino juos liepsna, o kuomet stengėsi pasijudinti, tuokart draskė dagiai ir pjaustė peiliai. Dievo tarnai su Die-vo malone perkentė tuos visus baises kentėji-nus. Klausiu vėl: ar tai pragarą kancėios? Ne, tai tikrai tų kancėių šešėlis!

Iš senovės laikų atmename apie tris nuo-žnius tironis: jų vardai: Mezena, Akcijolin'as ir Faliaris.

Mezena liepdavo priištiti retėžiais savo au-kas prie lavonų ir palikti priištis, iki dvoki-mas ir puvimas neužtroškindavo gyvy. Akci-jolin'as turėdavo taip baises kalėjimus, kad pasmerktieji į juos melsdavo, kaip malonės, kad juos vėlyk papjautų, o nevarytų į tuos ka-lėjimus. Vienok nesuteikdavo jiems tos malo-nės ir su virvėmis įtraukdavo į tuos smirdan-čius urvus, kur gyvus palaidodavo. Faliaris uždarydavo savo aukas į misinginį bulių, po kuriuo sukdavo ugnį, ir taip uždarytus su-degindavo gyvus. Visi tie kankinimai yra bai-sūs, bet jie yra tiktai silpnas paveikslas ir še-šėlis tų kancėių, kurias kenčia pragarą pra-keiktieji.

Pas rymiečius buvo atskira bausmė tėv-žudžiams. Tokį kaltininką įkišdavo į maišą, pilną gyvačių, ir įmesdavo į jurių gelmes. Vienok tai tik silpnas paveikslas tos kancėios, kokią turės kentėti tie, kurie panašiai nusidėjo Dievui.

Drebėdami skaitome istorijoje apie baisy kankinimą Oranijos kunigaikščio Vilhelmo už-nusėjė. Pirmiansia draskė jo kūną geležinė-mis ryklėmis. Spausė į jo kūną aštrus de-

KETURI SPECIJALISKU.

MAI ŠIOS DIENOS.

Garsaus Swiss sudėjimo
laikrodis.

Tikras Extra flat moderniški laik-
krodis, 14 karat auksinis turintis 12
Rubies TIKTAI \$10. Labai puikus
sidabrinis, labai reikalingas, ušsieu-
kas atsuonios dienos, tiktai \$15.
Geriausias laikrodis, kuris puikiai
rodo laiką naktį arba tamsumo.

Radiant Luminous at nikelio tik-
tai \$6.50. DYKAI labai graūs len-
guolis gvarantuojamas ant 20 me-
tų su užtikimu, jeigu iškirpus pri-
stisi šį pagarsinimą su bile iš vieng
iš tų trijų laikrodžių. Labai graus
moderniški branzalietiniai laikrodžiai
visokių rūšių TIKTAI \$6.00.

Jeigu po apalkymui vieno iš šių
branzalietų nepatiktų, juos pinigais
bus sugrąžinami atgalios.

B. F. Novelty Co.,

116 Nassau St. Dept. G.

New York, U. S.

Dr. G. M. GLASER

PRAKTIKOJA 26 METAI

Gyvenimas ir ofisas

1149 S. Morgan St. Kertė 23 m.

CHICAGO, ILL.

Specialistas

Moteriškų, Vyrų ir Vaikų

Taipai Chronikų Ligų

OFISO VALANDOS:

9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 1 po

pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakara

Nedėlios vakare ofisas uždary-

tas. Telephone Yards 457

CHICAGOJE.

Antradienis, Gruod. 24 d. Adomas ir Jieva. Irm. Delfin.
Trečiadienis, Gruod. 25 d. Kalėdos - Jėz. Pr. Užg.

CHICAGOS AIRIAI DAR BUOJASI UŽ AIRIJOS LAISVĘ.

Chicagoje airiai ir jų prieteliai darbuojasi už Airijos laisvę ir nepriklausomybę. Už airių ir vėl jie turėjo susirinkimą. Sv. Onos parapijos auditoriume, 53-toji ir La Salle gat. Kaip litos kortas, taip ir laisvę jie pasieks prezidentui Wilsonui prašydam, kad Airijos laisvės klausimas būtų rimtai aptartas tolimesnėje kongrese, ir kad Airijai būtų duota nepriklausomybė.

Kalbėjo keli kunigai, tešėjai ir kiti žymieji Chicagoje piliečiai.

Tai ne paskutinis tas tikslas airių susirinkimas. Atleityje jų bus daugiau. Nes nelengva pavergti tautai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

PRAZUVO JAUNA LEITE NANTO ŽMONA.

Leitenantas Startford Galditz praeitą gegužės mėnesį apsisėdė su jauna mergina Margaretą ir patis išskleidė karėn, Prancūzijos. Jo žmona neturėjo tėvų, tad gyveno pas savo močiutę Mrs. George elman.

Karininkas parkeliavo ir terado savo žmonos. Mrs. Lehman tvirtina, kad jėnai jau elinta diena išėjus iš namų nesugrįžus.

Lolditz kuone kasdien įamėtos laiškes iš Prancūzijos jo žmona jėm kiekvieną laiškę atsakymą. Bet paskui jau nerakymų.

Lehman tvirtina, jog artą Margaretą porą buvusi namie, ir po to očiutei, neišsiskirti, ir buvus buvusi.

ISON KANDIDATU Į MAJORUS.

H. Harrison, kurs artus buvo Chicagoje, šandie yra Prancūzijos tarnauja prie Raudonojo Kryžiaus.

teliai Chicagoje pasid Harrison išnaudojo ut kandidatų į mėsos atstovais įvykams.

IIJA APMUSUSI.

s Frank Pike andai iš karės stovyklos o. Carolina.

ar jis iš namų, 501 ave., išėjo miestą, ugrįžo visas kruvinkapota galva.

ukoja, kad ji polieplauzė Warren ave. je. Nuskriaudėjo tėsalybą tardymų.

JEISTAS LEITENANTAS

Peter George Ralif, 4155 test 25 gat., automobilu vandamas sužeidė leitenantą, arės laivyno gydytoją, Harry V. Moore. Sužeistas lengvai.

Ralif po nelaimingo atsitikimo pasileido smarkiau vaduoti, norėdamas pasprūsti. Bet buvo suimtas.

GELIŲ PARODA.

gelijų paroda Garbės narių sumokėtojų ir kitų parodoms. Gruodžio 24 d. 1918 m. 1918 m. 1918 m. 1918 m.

PIRMOSIOS SV. MISIOS.

Rytoj, ty. Kalėdų dieną, gruodžio 25, Sv. Mykolo parapijos bažnyčioje, 1644 Wabasha ave. (North Side) gerb. kun. Laurinas S. Briganas turės pirmąsias iškilmingas sv. misias, arba primiciją. Prasidės 10:00 ryto. Tai pirmą kartą šioje bažnyčioje įvyks tokia reikšminga.

Kitose lietuvių parapijose darbusi paraitai primicijų. Bet šia ligšiol dar nebuvo. To dėl pastikima, kad vietos ir iš aplinkinių vietų lietuviai kuoskaitlingiausiai susirinkta iškilmyn.

GAL SALTIS SULAIKYS INFLUENZĄ.

Taip bent mano Chicagoje veikimo komisiūnerius Dr. Robertson. Tik visos vargas, kad šaltis nėra.

Praeitą savaitę Chicagoje buvo 2,722 susirgimų nuo infliuencos. Mirė 237 žmonės. Gi apgrieitą savaitę buvo mirę 390 žmonių.

Be to 159 žmonės mirę nuo daugyž uždegimo praeitą savaitę.

DU ITALŲ BOLŠEVIKŲ BUSIJA DEPORTUOTI.

Neseniai Chicagoje lankėsi Italijos darbo misija. Tai misijai buvo surengta susirinkimas Hodearries salėje.

Prakalby metu susirinkę italai socialistai bolševikai sukėlė truksmą ir kuone visai suardė susirinkimą.

Šitan reikalan įsimašė federalė vyresnybė. Du svarbiusiuoju truksmo sukėlėju suėmė ir nusprendė abudu deportuoti. Jiedu yra: dr. Almenco Molinari ir Girolano Valenti.

Nuo abiejų bus atimta šios šalies pilietybė.

GAL DUONA BUS PIGESNĖ

Visoj šalyj panaikinta karės metu visokie suvaržymai miltų malimine ir duonos gamimine. Nebus daugiau nei miltuose, nei duonoje visokių priemaišų.

Tad dabar plačiai kalbama, kad gal atspisų miltai ir pa... Ir tamsta nebutum geresnis.

O Juk butų laikas atpigti ne tik miltams ir duonai, bet ir visokiems maistui, kurio brangenybė užtektinai prikan-kino žmones.

NEREIKIA JAI ADVOKATO

"Tamsta esi tokia nerami moteris, kad net žionai, teisme, keli truksmą", pasakė teisėjas j Mrs. Laura Keiser, kuri patruakta teisman už nedavimą ramybės savo kaimynams.

Moteris teisėjui tuojau atrodė:

"Ir tamsta nebutum geresnis, jei butum devynių vaikų motina."

Teisme jai nereikėjo advokato. Jėnai visus ir patį teisėją užrėkė, perkalbėjo. Ir, ant galo, sulig jos pašios reikalavimo, byla atidėta j gruodžio 26 dieną.

Tai bent moteris!

Palikta ant Ashland gatvės kario apie 3 savaitės atgal krepšius su rožančiais ir apie \$230. Gausis atlyginimas už parodoms.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IS NORTH SIDE.

Aukos Tautos Fondui.

Gruodžio 17 d. pas Kazimierą Krėpį apsilankė svečiai nuo Town of Lake. Beše-kant visą vakarą, nepamiršta ir apie Lietuvą. Besikalbėdami toliau užsiminė apie aukas Lietuvos laisvei ir apie tautos reikalus. Viena ypata inošė, kad gerai būtų paaukoti keletą centų Lietuvos laisvės reikalams. Niekas tam nebuvo priešinąs. Visi pritarė ir prasidėjo aukojimas. Aukojė Krėpiai 5 dol., J. Lauzika 5 dol., L. Dapšis 5 dol. Viso labo \$15.00. Aukas pėmė Juozas Vilimas kaippo T. F. jėnliotinis ir žadėjo perduoti Tautos Fondo iždiniui. Buvo kelios ypotos, kurios ir neaukojo, nes jė jau buvo aukoję, o kurie nebuvo aukoję, tai žadėjo toliau paremti tautos reikalus.

Tai gražus pavyzdys, kad savo liuosose nuo darbo valandose nepamiršta ir tėvynės reikalų.

Broliai ir seserys, nepraleiskite nei viena susirinkimo, nei vestuvių, nei krikštynų neužiminę apie Lietuvos reikalus ir ne paaukoję savo Kalėdinės dovanos tėvynei Lietuvai.

J. J. Vilimas.

IS BRIDGEPORTO.

Lietuvos Vyčių 16 kuopos, priešmetinis susirinkimas įvyko, 19 d. gruodžio, 1918 m. Sekančiam metui valdyba beveik ta pati paliko, ty.: dvasiškas vadovas, gerb. kun. J. Svirskas, pirm.-p-lė E. Gedgaudaitė, vice-pirm. — P. J. Baubkus, nutar. rašt. — p-lė A. Jovaišaitė, fin. rašt. — p-lė K. Volteraitė, ižd. — p-lė Stamburė, iždo globėjas — P. K. Tvarkunas.

Pasirodė, kad valdyba per praėjusius metus dirbo kiek jį galėjo dėl kuopos labo ir ant sekančių metų pasižadėjo visą sielą jėdėti darban dėl vyčių laudos. Tai-gi linkime L. V. 16 kp. valdybai nenuilstančiai darbuotis, kad per sekančius metus L. Vyčių 16 kuopa augtų ir bujotų.

Nutarta taip-gi surengti kiti kiekvieną sėdros vakarą, ty.: pirmą sėdros turėti mėnesinį susirinkimą, o sekančias tris sėdros turėti programėj.

Nutarta, taig-gi surengti vakarėlį 31 d. gruodžio, laukiant Naujų Metų. Geistina, kad iš Chicago ir apylinkės vyčių atsilankytų j minėtą vakarėlį, kad visi drauge besilinksminami sulauktume Naujų Metų.

Taippat L. Vyčių 16 kuopa rengia puikų vakarėlį 5 d. sausio, 1919 m., su perstatymu, "Nieko be priežasties". Geistina, kad gerb. visuomenė kuoskaitlingiausiai atsilankytų j šį vakarėlį. Veiklėlis yra labai juokingas, o įžanga visai pigi. Taippat musų kuopos viena narė — p-lė M. Bujauskaitė apleidžia musų kuopą, bet ne ant visados. Išvažiuoja pas tėvus j Mt. Carmel Pa. Linkime p-lėi Bujauskaitėi laimingos kelionės ir už trumpo laiko sugrįžti j Chicago drauge su savo tėveliais.

Panelė Bujauskaitė L. Vyčių 16 kuopoj išbuvo apie du metus. Buvo labai darbšti ir pavydėlinga mergaitė. Kadai tik vadovė rengianis lais-

vakarėlis, tai ji visados dalyvaudavo veikime.

Vytis.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Labdaringos Sg-gos 4 kp. protokolas iš priešmetinio susirinkimo.

1) Pirmininkas A. Braud's atidarė susirinkimą su malda.
2) Protokolas buvo perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.
3) Iš Centro prisijustas liūškas perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.
4) Iš Centro raportą iždavė A. Bislis. Raportas priimtas ir nuodugnai išvildentas. Parduota loti tikėty už \$110. Rinkti aukos dėl prieglaudimo einant per namus liko užgirtas ir priimtas. Centrai reikalaujant, kad sus paaukoję gerą daigtą dėl išlaimėjimo piknike 1919 m., tai 4-tos kp. narys p. A. Mozeris paaukojo brangų žiedą. Už jo auką L. Sėjungos 4 kuopa išreiškė širdingą padėką delyj plojimu.
5) Raportas komitetą nuo surengto vakaro. Pasirodė, kad liko dar nemažai peino dėl našlaičių, už ky L. Sg-gos 4 kuopos nariai ištare širdingą ačių visiems vakaro rengėjams, darbininkams ir visai publikai, kuri atsilankė ir padarė labdarus, o labiausiai dėkoja lošėjams, ty. Lietuvos Vyčių 13-tai kuopai, kuri sulošė gražų veikalą, be jokio atlyginimo.

6) Rinkimas valdybos sekančioms 1919 m.: pirmininku liko išrinktas S. Jucevičia, vice-pirm. — A. Grisus, nut. rašt. — E. Misius, fin. rašt. — A. Bislis, ižd. — J. Šmukšta, iždo globėjas: — Z. Bartkaitė ir V. Stankevičia, Komisija: M. Luorancas, M. Šaulienė, G. Mulinskienė ir A. Grišius, maršalka — A. Mozeris.

7) Komisija peržiūrėjimui knygy: V. Stankevičia, A. Cibulskaitė.
8) Iplaukė tų vakarą: Mėnesinių \$7.90
Pelnas nuo vakaro 38.10
Garbės nariai sumokėjo: Moterų Sg-gos 3 kp. \$75.00
E. Jezitė 50.00
J. M. Šmukštas 25.00

Viso iplaukė \$196.00

Nesant daugiau svarbių nutarimų, pirm. A. B. uždare susirinkimą su malda.

A. B.

Po peržiūrėjimui L. Sg-gos 4-tos kuopos knygy, pasirodė sekančius iplaukos per 1918 metus:
Garbės nariai sumokė: jo \$2592.05
Kapinių Dienos aukos. . \$6.07
Sv. Antano dienos aukos 50.00
Už surengtus vakarus, pelnas. 175.49
Aukų ir mėnesinės mokestys 218.15

Iš viso per metus iplaukė \$3121.67

Išlaidos:

Garbės narių sumokėti pinigai visi yra pasiūsti Centrai \$2592.05
Kapinių dienos ir Sv. Antano dienos surinktos aukos yra pasiūstos Centrai \$136.07
Kuopis trečdalis išmokėtas Centrai 131.18
Viso pasiūsta Centrai 2859.30
Našlaičiams išmokėjo. . 195.00
Už konstitucijas 5.00
Viso išmokėta 3059.30
Liko pas iždiniuką 62.37
Nuo 1917 metų buvo likę

Knygy Peržiūrėjimo Komisija:

V. Stankevičia,
A. Cibulskaitė,
L. Gutautas,
A. Bislis.

Del tų priežasčių norėčiau permaitinti vieta. Muzika baitytinė ir pasaulinė pažistu gerai. Turiu gerą išlavintą balsą. Blaivus. Malonėkite atsisaukti ant sekančio antrasto: J. Budvytis, 805 North 8th St., Springfield, Ill. c-o Rev. J. Ciuberkis.

Mergina pailėko kambario ant N. gides prie mėsos seimynos, geistina, kad buta nore kiek apšildoma, su ilgyomis sutikime. Kas turite tokią vietą, modliū kreiptis sekančiu adresu: A. L. M. M., 3166 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pailėkau brodie Antano Stankevičia gyvena Kensingtone 5 metai atgal. Pailėka iš Kauno gub. Rusijoje. Kvedinise parapijos. Turi labai svarbų reikalą pas J. Prikelėkite man j surasti. Jėva Brantliene, 1606 So. Wells St. Chicago, Ill.

Piraitė naudingas Kalėdų dovanas. Piltai \$200 (šaluo ir 110 mokama) - šneid, taip kaip randų. Gali nusipirkti poiklėdama namu ir butu su vėninis. Aukoskūte tuojau! Joe Konevics, Barberis, 4256 So. Monart St.

Pailėkau poiklėdama Petre ir Jono Konevicskai, jė gyvena Sherman, Penna ir Jono Grandinimo, kuris gyvena Philadelphia, Penna.
Modliū jė poiklė ir kitų, kurie jėna padėta atsilankiti sekančiu adresu: Jėnna Girdis, 2792 S. Monart Ave. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO, noras namas. Visas užrandaus. Tiksas borge-mas. Turi buti parduotas tuojau. Atsilaukite tuojau. Kambaris: 615 139 North Clark St.

PUSPADŽIAMS SKURA

Mes siūlome geriausio aržuokuro padams šmotelius nuo 20c iki 15c už porą, geriausio aržuolo akurle nuo 70c iki \$1.00 už svara vinia, ylaa guminių apsaugų plaukai, apsaugams peilia, guaiškai ir kitokios reikalingos tulkis už laisvomas kainas atleikite ir perditikinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave
Telefonas Yards 7404

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuviai graiboriai. Atlik visokias tais-tures kopijas. Mat. Turis su ro karabonius ir automobilius. Taipgi dionas daili arapja dirbtina.
3307 Auburn Ave
Telefonas Yards 1120

Dr. A. S. Blumenthal D
"KEY" "SPECTACLES"
Patirtina: Dyke
Ofiso valandos: nuo 9 iki 5 ryto, 9 val vakara Ned-lybiais 10-12 val. Ashland Ave. kam. 41
Telefonas Yards 481
Telefonas Boulevard 44

V. W. RIITKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofiso valandos: nuo 9 iki 5 ryto, 9 val vakara Ned-lybiais 10-12 val. Ashland Ave. kam. 41
Telefonas Yards 481
Telefonas Boulevard 44

PATRUKIMAS UŽMUSA
7,000 PER METUS.
Septyni tukstantai kiekvieną metų yra parduodami su sertifikatais paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo vietą.
Išmokkita kaip turėti geriausį paty-metinis "Nuo Patrukimo" kodet! Už-tat kad neprižiūrėjo save kaip reik-tis. Kę tudarai šiandien. Ar ir tu neatsirpsti domos j tai ir neatsir-pstai save. Ar gal geriau neiekti dirg? Tas dirgas tai nieko nepagėd-čia, tai taip kaip ramtis prieš grū-vandis sieng. Tas auverimas ne-leidžia tavo kraujui gerai cirkuluoti ir tavo muskules stipnėja.
Bet yra kitas dalykas, kurį tapo neseniai ištirtas, kuristave PALLIQU-ETOS ir kuri tu gali turėti savo namuose. Tai yra FLAFO meloda, kuritau pareibis tuojau.
FLAFOA PADIKRAITE kuomet pridėsi prie kono niekuomet nemums vo